

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

II. évfolyam 7-8. szám (2. Jahrgang Nr. 7-8.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 július - augusztus

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

«A szent király»

Az Egyház értékítélete szerint az emberi tökéletesség legmagasabb fokát az élet-szent-ség jelenti. Szent az az ember, aki a maga testi-lelki adottságai között, a maga életkörülményei keretében Isten- és embertársai iránti kötelességét az Evangélium által megkívánt legmagasabb fokon teljesíti.

Ezer esztendő alatt egyetlen uralkodó sem akadt, aki ezen a kétségtelenül legmagasabb és legnehezebb világi poszton a szentség mértékét megütötte volna. Se Nagy Konstantin, se Nagy Károly, se Klodvig, se Nagy Ottó nem került az oltárra. Pedig mindegyiküknek sokat köszönhet a kereszténység, az Egyház, a pápaság és a nyugati civilizáció.

A szent király típusa Istvánnal, Magyarországnak és a magyar nép első királyával, vonult be a vértanúk, a kanonizált egyházi és világi hitvallók égi társaságába.

Ennek a rendkívüli kitüntetésnek az okát Henry Daniel-Rops, a neves francia akadémikus, abban látja, hogy Szent István «nagyszerű módon és nagyobb szíváztatással, mint a frank uralkodó lett Magyarország Klodvigjává». Más szavakkal ugyanazt mondja róla Pauler Gyula, az Árpád-ház kiváló történetírója, amikor így jellemzi: «Amit törvényeibe foglalt, azt önmaga is mindig megtartotta. Nemcsak példát írt, hanem példát is adott.»

A népvándorlás viháraiban hitében megzavarodott, erkölcsi meglazult nyugati kereszténység megújításáért dolgozó cluny-i reformmozgalomnak ő volt a legkiválóbb és legeredményesebb világi apostola. Egész fejedelmi hatalmát és óriási vagyonát, feleségének, Gizella királynénak messzeágazó családi kapcsolatait és saját diplomáciai összeköttetéseit annak az egyetlen fontosnak tartott célnak a szolgálatába állította, hogy az új magyar államnak ne csak az intézményei, hanem a társadalmi: a családjai és az egyénei is keresztények legyenek. A bámulatosan gyors eredmény elérésében azonban mindennél döntőbb hatást gyakorolt a magyar nép vezetőire és a magyar nép tömegeire az a keresztény életpélda, amely a «magyarok tündöklő csillagá»-nak minden szavából és minden tettéből feljűk sugárzott.

Ez az életszentség Szent Istvánnak annyira nyilvánvaló, emberi és uralkodói egyéniségének leglényegét kifejező tulajdonsága volt, hogy a magyar nép századokon át neve elhagyásával csak «a szent király»-ként emlegette. A nyugati világban pedig — éppen életszentsége miatt — ő lett a keresztény király eszményképe, a Szent Ágoston által elképzelt ideális fejedelem kiteljesedése.

Aki első és legnagyobb királyunk neve elől a szent jelzőt elhagyja, az vagy nem képes meglátni, vagy szándékosan meg akarja hamisítani ennek a nagy és rendkívüli embernek, uralkodónak és világi apostolnak gyökeresen és radikálisan keresztény egyéniségét.

Hogy mit jelentett István király életszentsége, azt egyik életrajzírója, Hartvik püspök, fejezte ki találó rövidséggel: «Úgy jelent meg mindig, mintha Isten ítélőszéke előtt állna: ... minden tetteivel arról tett bizonyosságot, hogy Krisztust hordozza ajkán, Krisztust szívében, Krisztust cselekedeteiben.» Ezt a találó jellemzést az íróéhoz hasonló egyszerűséggel és kifejezőerővel fordította át Sidló Ferenc a művészet nyelvére. A szobor a székesfehérvári megyeháza előtti kis parkban áll. A ficánkoló lovát keményen megülő komoly király a kezében tartott feszületet nézi. Az az iránytűje, arról olvassa le, hogy merre kell mennie, mit kell tennie. Az arcvonásai még keletiek, de egész magatartásából sugárzik a meggyőződés, hogy a maga és nemzete számára egyaránt a kereszt által mutatott irányt tartja az egyetlen célra vezető útnak.

Meglepő és elgondolkodtató, hogy ez a nagyon elfoglalt, az államalkotás és egyházszervezés ezer gondjával agyonterhelt uralkodó és igen gyakorlati érzékű világi apostol milyen sok időt szentelt az egyéni imának, elmélkedésnek és a közös istentiszteleteken való részvételnek. Akaratlanul is arra gondol az ember, hogy ennek az okos, képzett és szent királynak országépítő és nem-

zetformáló terveiben és azok kivitelében azért nincsen nyoma rögtönzésnek és kapkodásnak, mert előzőleg minden szándékát és cselekedetét megbeszélte Istennel és keresztény lelkiismeretével.

Nem kevésbé csodálatos és példamutató a házassága Szent Henrik német császár hugával, a hivatalosan még nem, de a nép által már régen boldoggá avatott Gizella királynéval. Ispánky

Józsefnek a veszprémi vár északi kilátóbástyáján álló kettős fehér kőszobra a történelmi igazságot fejezi ki. Az első magyar király és az első magyar királyné 41 éven át — jó időben és a megpróbáltatás napjaiban egyaránt — töretlen hűséggel tartotta a házassági eskü fogadalmát. A szülők emlékművétől nem messze, a székes-egyház mellett, Erdy Dezső Szent Imrét ábrázoló művészi bronzszobra hirdeti, hogy az első magyar királyi pár a gyermeknevelés terén is példát adott a magyar apáknak és magyar anyáknak. «A szent király» felesége iránti szeretetének meghatározó jeleként halála előtt utódját és az ország élökéjét megeskette, hogy özvegye személyét és jogait tiszteletben fogják tartani.

Szent István, «a keresztény magyar életeszmény hőse», szebbnél szebb templomok hosszú sorával ajándékozta meg az Egyházat. A székesfehérvári királyi bazilika olyan díszes volt, hogy régi és gazdag keresztény országok követői is megcsodálták. A templomokat — görög, német, magyar apácai és világi udvarhölgyei élen — Gizella királyné látta el bőkezűen liturgikus ruhákkal. A később koronázási palástta által kitért gyönyörű fehérvári miseruha még ma is beszél az első magyar keresztény nagyszony templomöltöztető apostolságáról. Maga a királyi pár azonban egyszerűen lakott és szerényen élt. Az esztergomi és fehérvári királyi palotákban és a királyné veszprémi udvarházában híre-hamva sem volt a fejedelmi udvarokban szokásos zajos mulatságoknak, de a kapu mindig nyitva állt a szegények és üldözöttek előtt. Nemcsak a király két szerencsétlen sorsú nővére és a királyné futni kényszerült öccse, hanem még a messze Anglia királyának két árva is Szent István udvarának vendégszerető biztonságában keresett és talált menedéket.

A keresztény világ általános Máriatisztelését

is új színnel gazdagította Szent István. Ő volt az első uralkodó, aki országát és népét a Boldogságos Szűz oltalmába ajánlotta. Augusztus 15.-ét, a Szűzanya mennybevitelének a napját, a szó szoros értelmében nemzeti ünneppé tette. Nagyboldogasszony ünnepét minden évben Székesfehérvárott ülte meg. Vele együtt oda zárandokolt az ország egyházi és világi vezetősége is és akkora néptömeg, hogy a város előtti rétséget valóságos sátorerdő borította be.

Szent István alakját nem a «megszépítő meszeség» tette nagyvá. Már kortársai szemében is

A tartalomból

A szent király	1. old.
Életem millió gyökerű	2. old.
A szerelmes barát	2. old.
A keresztény hazaszeretet	3. old.
A Szent István Millenium ünnepségei	5. old.
Segítsük az árvíz-károsultakat!	7. old.
Hősök-napja	7. old.
Szerelmem — házasság — család	8. old.

A történelemhamisítás

rendszeresen és állandóan alkalmazott eszköze nemcsak a bolsevista propagandának, hanem a kommunista történetírásnak is. Ennek ugyanis egyik elsődleges feladatát az képezi, hogy a pártvezetők néppellenes tetteit igazolja. A párt-történészeknek olyan írók és politikusok, tudósok és államférfiak után kell kutatniok, akiket — egyéniségük és életművük meghamisításával — a kommunista vezetők előfutárainak vagy példaképeinek lehet feltüntetni. Ismeretes, hogy sokan még az Ur Krisztus szent személyét se kimélték és őt is megtették szocialista «forradalmár»-nak.

Nem csodálkozhatunk tehát azon sem, hogy most a Szent István Millenium idején összehasonlítást tesznek István király és jelenlegi nyomorúságunk «perccemberkéi» között. E szerencsétlen gyászmagyarok — a vonalas történészek szerint — ugyanazt teszik, amit István király tett ezer évvel ezelőtt. Miután kiolvasták az idők jeleiből a tennivalókat, belevetik magukat a történelem szükségzerű áramába, hogy megmenték a nemzetet.

Sajnos, nemcsak otthon, de itt külföldön is fel-felbukkannak magyar sajtótermékekben hasonló tévedések és hamisítások. Előfordul itt körünkben is, hogy egyesek összemérik Szent István életművét azokéval, akik nyugtalanul és izgatottan figyelik a moszkvai széljárást és akiknek csak az az egyetlen gondjuk, hogy ahhoz gyors átváltásokkal «alkalmaszkodjanak». Természetesen nem a nemzet, hanem a saját hasznuk érdekében.

Az elmúlt 25 év megaláztatásában sok keserű pilulát kellett lenyelniünk, de ezt a Szent István körüli történelemhamisítást nemcsak a külföldi, hanem az otthoni magyarság is felháborodottan utasítja vissza.

Tiltakozunk az ellen, hogy István király szabad és független szellemét, megfontolt és lelkiismeretes rendelkezéseit, egyenes magatartását bárki is összemérje Rákosi Mátyás cinizmusával vagy akár Kádár János szolgálékiségével.

Tiltakozunk az ellen, hogy a dialektikus és történelmi materializmus zavaros tanait és az azokra felépített, nemzetünk életerejét kikezdő, kártékony gazdasági és társadalmi berendezkedést valaki egy szintre helyezze a Szent István által meghonosított kereszténység erkölcsi elveivel és az evangéliumból áradó mélyes emberiséggel.

Tiltakozunk az ellen, hogy a szovjet iga alá került ország magyar származású gyarmati tisztviselőit bárki összehasonlítsa Szent Istvánnal és azok gyászos tevékenységét Szent István zseniális és áldásos életművével: a független és szabad magyar állam megteremtésével, annak belső rendjének és területi épségének biztosításával, a magyar mezőgazdaság, ipar és kultúra felvirágoztatásával.

A történelmi igazság az, hogy a magyar marxisták maguk árusították ki csalós szerepükben állami függetlenségünket, politikai és gazdasági önállóságunkat az emberhez méltó szabad élet lehetőségének minden feltételével együtt. És ezzel ök nemzetünket nem a történelem igazolt sodrába, hanem egy könnytől és vértől hatalmasan megáradt folyam elsodró ágyába vezették bele.

KÖZI HORVÁTH JÓZSEF

VECSEY JÓZSEF

«Életem millió gyökerű» (II)

Ha egy eszme betöltötte a hivatását és megérett az elmúlásra, eltemeti az idő avarjai. Talajából új eszmeáramlatok és hajtőerők rügyeznek. De az eszmének még az emléket is elsodorja az idő árja, ha az utódok lelkéből kivész a kegyelet és megszokadnak a lelkikapcsolat kibogozhatatlan, finom szálai. Hiszen mi is csak addig élünk gyermekeink és unokáink emlékezetében, míg emléktünköt ápolják, erőnyeinkről vagy gyarlóságainkról beszélnek és sírhantunkra egy-egy virágszálat tesznek.

1776-tól 1966-ig Rómában nem volt magyar zarándokház. Talán azért szünt meg létezni, mert betöltötte volna hivatását? «A mór megtette kötelességét, a mór mehet» — szokták mondani. Vagy talán azért lett szegényebb egy alkotással a magyar katolikus egyház, mert az utódokban meglazultak a kegyelet szálai a régi szentistváni intézménnyel szemben? A történelmi feljegyzések inkább az utóbbi feltevést igazolják!

Nincs még egy ország a világon, amely úton-útfélen annyi magyar emléket őrizne, mint Olaszország. Azon a földön, amelynek az útjain ezer éven át a római légiók masíroztak, a népvándorlás viharos évszázadaiban vandálok és gótok, longobárdok, normannok és még sok más nép vonult át, pusztítva mindazt, amit a görög és római géniusz kőbe vésett vagy színekbe öntött. Mi sem természetesebb, minthogy a 8. és 9. században Itália földjén apró lovaik hátán megjelentek az Európát végigkalandozó magyarok is. Kolostorokat raboltak, templomokat gyújtottak, árthatlan embereket mérszáloltak le vagy fűtök rabláncra. A meggyötört nép ajkán felsírt a könyörgés: A magyarok nyilaitól ments meg, Urunk, minket!...

De az a 105 város vagy helység, amely magyar emlékeket őriz, arról is tanúskodik, hogy ezen az istenáldotta és nem egyszerű istenverte földön a magyar géniusz is átsuhant. Magyar származású püspökök kormányoztak egyházmegyéket, ősi egyetemeken magyar tudósok tanítottak, magyar királyok hódítottak, magyar vitézek vérezték és magyar zarándokok imádkoztak és vezekeltek. Szent István király, Nagy Lajos, Hunyadi Mátyás, Kapisztrán Szt. János, Szent Gellért püspök, Szent Erzsébet, Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos — hogy csak a fontosabb személyeket említsék — mind olyan történelmi alakok, akik Velencétől Nápolyig, Torinótól Rómáig kísérek utunkon. Templomok oltárain és üvegablakain, múzeumok vagy paloták falain éppúgy beszélnek hozzánk «régimúlt dicsőségről», egvéni és nemzeti tragédiáról, mint kripták mélyén vagy az élő szájhagyomány ajkán.

Otranto városában a Minerva forrást még ma is «magyar forrásnak» nevezi a nép. 500 évvel ezelőtt ezen a helyen ütött tábor 800 magyar

vitéz. 1481 szeptember 10-én Calabriai Alfonz visszahódította a várost II. Mohamed szultántól. Mátyás király 500 gyalogost és 300 lovast küldött a herceg segítségére. A győzelem emléke átvészelt a félvezeredet. — Ugyancsak magyar hitnek és dicsőségnek az emléket idézik a Domitilla katakombba turfafalába vésett sorok. Római visszhangja azoknak a magyar győzelmeknek, amelyeket a kistermetű, de legendás hírű Savoyai Jenő aratott a török felett, és amelyek végül is a karlócai békéhez vezettek. Az ország felszabadult a 150 éves török hódoltság alól. Néhány leszerelt magyar vitéz Rómába zarándokolt és 1716 őszén a húszfőnyi csoport háromszor is Tedeumot zengett. Énekük és imájuk az öskeresztények alleluja hitét sugározta, hiszen a 150 éves török hódoltság katakombai légkört teremtett Szent István birodalmában.

1500-tól kezdve Róma városának nagy eseménye volt az időközönként vissza-visszatérő «Szentév». Az Egyház feje a kulcsok hatalmával élve először minden 50. esztendőben, később minden 25. esztendőben teljes búcsút engedélyezett az Örök Városba zarándokló hívőnek, ha a megkívánt feltételeket teljesítette. Ilyen alkalommal az Egyház vérkeringése megélné. A hit új színeiben és gazdag élményekben rügyezett. A magyar zarándokok hétszáz éven át azzal a tudattal indultak a nagy útra, és azzal a tudattal rótták Róma klasszikus útjait vagy szűk, piszkos sikátorait, hogy a «világ fővárosá»-ban van egy tenyérnyi hely, hol megvethetik lábukat. Szent István király azért létesítette a Hospitium Ungarorum-ot, hogy a világáros forgatagában legyen egy kis sziget, hol a magyar zarándokot tárt karral és «szeretettel» fogadják.

Amint a politikában a kis államok az u. n. «nagyhatalmak» érdekeinek vannak alárendelve, kulturális téren is másodrangú intézmények nem egyszer a nagy intézmények sorsától függenek. Szent István király közvetlen a régi Szent Péter bazilika tőszomszédságában építette meg a magyar zarándokházat. Amikor azonban 1506-ban a határozott és érellyes II. Gyula pápa elrendelte a Nagy Konstantin császár emelte régi bazilika lebontását, a Szent István Zarándokház sorsa is megpecsételődött. Az új bazilika 120 évig épült. Óriási arányai szinte örvényszerűen nyitkáltak el a részben bérbeadott, részben pékműhelyé alakított Hospitiumot. (1776)

Ha hébe-hóba magyar zarándok az Örök Városba vetődött, szomorú szívvel kellett tudomásul vennie, hogy a Szent István Zarándokház hivatása az Örök Városban nem volt «örök». Ott húzta meg magát, ahol jó szívek vagy jó pénzért befogadták. Többnyire egy kolostornak vagy más nemzet hospitiumának ajtaján kopogtatott szállásért. A S. Trinitá dei Pellegrini (Szt. Háromság Zarándokház) falain elhelyezett már-

ványtáblák még ma is hirdetik a nevesebb magyar zarándokok nevét. Az egyik márványtábla egy Somai András nevű magyar zarándok bőkezűségét akarja az utókor emlékezetébe vésní. Azoknak a jótévőknek a sorában szerepel, akik vagyontuk «senza alcun peso» (meg nem terhelve) a hospitiumra hagyták. Ugyancsak ebben a hospitiumban tette le a katolikus hitvallást az 1625. jubiláris esztendőben Bethlen Gábor erdélyi fejedelem hasonló nevű rokona, Bajoni Vincével és négy törökkel együtt.

A magyar zarándokok mostoha sorsán a *Collegium Germanicum-Hungaricum* sem nyhított. XIII. Gergely pápa Szántó István jezsuita atya tanácsára 1578-ban azzal a szándékkal vetette meg a kollégium alapját, hogy a reformáció által megtépázott német és magyar egyháznak képzett és hithű papokat neveljen. A 100 férőhelyből csak 12-öt tölthettek be magyar papnövédek. A kollégium két alkalommal zárta be kapuit magyar fiatalok előtt: 1782-től 1844-ig II. József császár rendelkezése. 1945-től a magyar népi-demokrácia húzott vasfüggönyt, hogy távolítsa őket a kollégiumtól. Ha ezeket a kényszerszüneteket leszámítjuk, a kollégium a Róma és magyar katolicizmus közti lelki és szellemi kapcsolatoknak állandó melegágya volt. Prohászka méltó emléket állított neki az «Elbeszélések és útirajzok» c. könyvében.

1896-ban *Fraknoi Vilmos* nagyváradi prelátskanonok megalapítja a Magyar Történelmi Intézetet és azt a saját költségén épült villában helyezi el. Az lett volna a hivatása, hogy szállást adjon azoknak a tudósoknak, akik római tartózkodásuk idején történelmi kutatásoknak szentelik. Jelenleg a római magyar konzulátus székhelye.

1927-ben a magyar állam 8 millió líráért (2 milliót a Katolikus Vallásalap fizetett) megvásárolta Róma egyik legszebb reneszánsz épületét, a *Palazzo Falconieri*-t. A Tiberis partján épült patinás palotában elhelyezett Magyar Akadémia ösztöndíjas művészeknek és tudósoknak — egyháziaknak és világiaknak egyaránt — nyújt otthont, és ihleti őket a mai napig maradó alkotásokra.

A magyar szellem elitjei között többnyire vékonypénzü és ütött-kopott zarándok nem kaphatott helyet. Várnia kellett, míg Európa és vele az egész emberiség új történelmi fordulóhoz ért. Az «Italia Unita» (1870), a lateráni szerződés (1929), a két világháború és az 1956-os magyar forradalom mind egy-egy állomása annak a kanyargós útnak, amelyen az emberiség gyorsuló sebességgel kanyarodik hol balra, hol jobbra ismeretlen történelmi tájak felé. És íme, e világmozgató események állandó hullámveréséből mint valami kis sziget emelkedik ki az új Szent István Zarándokház.

P. SELLYE VINCE

Ismerd meg gyermeked adottságait

A gyermek éppoly öröme, kincse, mosolya az életnek, mint a virág és a napsugár. A gyermek önmagában nem rossz és nem neveletlen. Mikor a világra jön, még nem egyéniség, de ember, akiben az általános emberi vonások szunnyadoznak. Ebből indulj ki, erre építsd nevelésedet.

A gyermek nem rossz és nem jó.

Ez a legelső és legfontosabb alaptörvény. Elhanyagolása végzetes lehet. Ha gyermekedet csak jónak tartod, akkor az a hiba következhet be, hogy ráhagysz mindent, mert hiszen jó. Ha pedig rossznak minősíted, akkor állandó szidásnak, verésnek, veszekedésnek teszed ki. Ez még jobban elrontja, elferdíti a fejlődő életet.

A gyermek nem lehet csak jó, mert hiszen benne is ott szunnyadoznak az ösztönök és a bűnre vezető hajlamok, a harag, az irigység, az önzés és minden más elhajlás. Az áteredő bűn nyomait ő is magán viseli. De nem is lehet csak rossz, mert akkor neked is csak rossznak kellene lenned, hiszen az alma nem esik messze fájától. Már pedig te magadat jónak tudod. Értékeid nyilvánvalók. De akkor gyermekedben is van érték — ez is nyilvánvaló.

Tehát szemléld úgy gyermekedet, mint akiben sok jó és rossz szunnyad.

A jóság és az önzés csirái együtt jelentkeznek a gyermekben.

Ezt magad is tapasztalod, érezhetően átéled. Ha nem is gondolkodtál rajta, most figyelj fel erre is. Mennyire híz hozzád, hogy kívánczik öledbe, karjaid közé... Milyen jól érzi magát nálad, láthatóan elcsitul, megbékél. Pedig nem is tudja, ki vagy. Lassan hozzád öntudatlanul is. Ugyanakkor észreveszel ellenkező vonást is. Nem egyszer önzően követel, rovásodra írja jelenlétét, irigykedik testvéreire. Engedetlen és nem egyszer kezét emeli rád. Szívtelennek nevez, ha okosan figyelmezteted, fegyelmezed és rosszra hajló vágyait nem engedted elhatalmasodni.

Neveléstől függ az eredmény.

Nem lehet mindegy számodra sem, hogy gyermeked fejlődésében a jó szilárdul-e meg vagy a rossz. Ez éppen úgy egyéni érdeke gyermekednek, mint neked, hiszen hozzád tartozik, rád is jó vagy rossz fényt vet a gyermek magatartása. A nevelés akkor eredményes, ha a jó kifejlődik benne és a rossz csökken. A virágos kertben is a virágok ápolásával vész ki a sok giz-gaz. A jót, a nemes szeretetet csak a jóság, a szülői szeretet képes benne kifejleszteni.

RENDESI MÁRIA

A szerelmes barát (1400 – 1455)

A művészettörténet legértetlenebb báránya nem kis fejtörések okozója. A materialisták, akik a «nagykorosított» ember asztaláról letiltották a metafizikát és természetfölöttit, nagy zavarban vannak miatta. Modern magatartásuk következményeként első kötelező lépésüknek tartják: megítélési életét a legendától s meghatározni szárazon történelmi alakját. De hogyan? Élete majdnem csak legenda, viszont ránk maradt életműve napvilágot bizonnyítja e legendát. Műveitől lemezeleníteni a művészt lehetetlen. Hiába tépnék le fanyarul a már életében kortársaitól rádízított Angelico nevét — mellyel belépett a történelembe — alkotásai neveléssé tennék a névfosztókat. Hiába akarnák lekasztani földöntúli aureoláját, megábrázolt alakjai visszakölcönöznek neki. Míg vitázunk fölötte, a Firenzében hagyott örökségének a mézére milliók zarándokolnak. Az újítókodási szándék nélkül belépő látogató, vallás és világnézeti különbség nélkül, elszótlanodva lép ki a S. Marco kolostor kapuján. Nostalgáival bandukol tovább, megbizonyosodva, hogy a maga mögött vesztett világ nem azonos a mai üres, zajos, frivol, hazug, önámító társadalmunkkal. A leghűvösebb nyárspolgárt is egy órára elrészkedte a számok és materia és foghatóság és gépek és mechanizmus kategóriáiból az eltékozt, árthatlan paradicsom poétikus mézőre.

Kopernikus (1475-1543) csak 100 évvel később pötyögte el furcsa megfigyeléseit. Galilei (1564-1642) csak 200 évvel utána dobantotta: mégis mozog! Még biztosan álltak a középkori világkép kulisszái. A kozmosz 9 szférájából a legalsó jutott az ember és barátai az állatok számára. A létezők legalsó megszálló helyének szütereje a kárhozottak börtöne. A pokol gyökerei fölnyújtóznak a földig s annyi jajjal-bajjal zavarnak bele a halandók életébe. A földlakók szerencsésükre kapcsolatban vannak a felsőbb rétegekkel is, az angyalok 9 kárának birodalmával, mely fölött az universum feje az első Moz-

gató lakik. Az értelem ajándékával az ember föl-szállhat az Istenig, aki láthatatlan ugyan, de van joga bizonyítéka, a fény, mely égi minőség. Beragyogja a mindenséget és utal az első Okra, aki kiáraztotta magát a teremtő szóval: legyen világosság! és szeretetével jelen van a dolgokban. Isten arcának a fénye a föld zarándokának nem látható. Mózes arcáról ragyogott vissza egyszer. Mászóra a színváltozás hegyén mutatta meg tündöklő tekintetét a három tanítványnak, akik e vízió öröme miatt nem akartak elmozdulni a hegyről. Isten titkos szerelmeseinek fénylik föl olykor-olykor a misztika elragadtatásában.

Az 1500-as évek elején Savonarola szava dörögve visszhangzott Umbria ciprusos dombjain. A gyerekember, a végzett miniaturista, családi nevén Guido di Pietro is lázba esett és elhagyta a világot. A magára zárt kolostorajtó mögött elég volt neki a keringő négyzetnyi kék ege, melyen át mindennap beragyogott a fény s színekre bomlott a tarka virágokon. tanúskodva az első Szeretetről. A fiatal novicius győgyíthatatlanul beleszerelmesedett első és egyetlen szerelmébe, a fények Fényébe és visszavonhatatlanul elkötelezte magát neki. Majd ecsetet fogott, hogy beszéljen a «tudatlanoknak» is az átölelt Fényről. Rendi névül a Giovanni da Fiesole-t választotta, Keresztelő Jánosét, akiről mondatott: nem ő volt a fény, csak tanúságot kellett tennie a fényről (Ján. 1, 8). Krisztus paraboláival beszél a kimondhatatlannal a térben és időben gyökeres egyszerű hallgatóinak. A fiatal festő színnel és fényvel értesített olyan tényekről, melyekre nincsenek szavak semmiféle szótárban.

Szerencsésére jókor született. Masaccio (1401-1428) és Piero della Francesca (1420-1429) között. Akkor kezdett festeni, mikor az előbbinek adógarasa a Capelle Brancacci falán meghirdette az újjászülető művészeti forradalmat. Elszakadást a gótikától bejelölve a reneszánsz classicat: a tudás almájába harapott, magára talált embert

e világban. E szentélyben minden quattrocientos művész, a legnagyobbak is, meg-megálltak megtanulni a leckét, míg Rómába ment alkotóját, a tehetséges riválit, 27 éves korában ellették láb alól féltékeny kortársai. Az atmoszférában és fényben járuló ábrázolást töle leste le a jeherruhás szerzetes. A stafétabot a fény volt, melyet átvett és tovább adott.

E történelmi beiktatás azonban csak a barát helyét magyarázza, de nem megértését is, mert éppen ez a fény rendkívüli eszközzé vált kezében. A kistermetű alázatos domonkos testvér ecsetjével olyan rejtvényeket írt fel, melyekből kibomlik a Megmagyarázhatatlannak megsejtése. Bizonyos fényei titka előtt a kritikusok fölteszik a kérdést: extázis vagy csak megtanult festésmód? A jóindulatúak misztikáról sutognak. Erről persze magát nem is illik kérdezni, a hallgatás és szemérmesség ugyanis számára tételné mutató ujját. Sokkal szegényebb volt, hogysem a kíváncsiszkodók orrára kötné intim kapcsolatát az odaátál. Vagy ismételné Doctor Angelicus legyintését az írás szó helyébe festményt változtatva: olyan dolgokat láttam, melyek mellett írásaim csak szalma. Lelkendeznek ellenben kortársai a Beato Angelico jelzőbe sűrítve itéletüket. A vásznakon és falakon hagyott művei pedig elkendőzhetetlenül árulkodnak: a fénybe mártott színek mögött rendkívüli világ szívdobogása lüktet. Ez a kristályéter átragyog mindent: tájat, embereket, tárgyakat. Belehatol a dolgokba és belső csillámmá válik: «benne élünk, mozgunk és vagyunk». Az arcokról visszaverődik a Teremtő jósága és az üdvözültek békéje csillog.

Az ég legnagyobb ünnepe, mikor az Istenfia anyját a mennyek királynőjévé koronázza, hogy a legvégsőre fozozza a diadalt, aranyba mar és a háttér mozgó csillogása az öröm atomrobbanásává szépül.

A kárhozottak helye e fénynélküli borzalom. Egyedül a Giudizio elvesztettjére nem süt rá a Teremtő mosolya. Kihuny a kegyelem. Csak a tűz vörhenye sír a kétségbeesetteken.

Minden művészeknek vannak kedvenc ügyei,

mikor senkinek a kedvére, hanem a festés örömeért fest. Ezért érezzük melegebbnek a S. Marco celláit, mint a vatikáni Capella Nicolinában a reprezentatív Egyház számára készített, mesterségbelileg előbbremutató freskóit. S. Marco a boldog hely, az igazi, ahol már nem fest, hanem imádkozik. A festő meditációja, vagy a meditálás festője? Lírai szülőitei titkos beszélgetésének, mikor térdrehullva és könnyezve vonalkázta a friss malterba a Megfeszítettet, az értünk szenvedő szeretetet. Soha sem üresedik banálissá, retorikussá, mert a szerelmes őszinte, egyszerű megnyilatkozásai, az átélés olyan hevével, hogy majdnem tapintható a képeket, festőt, mindenséget átjáró fluidum. Fénnyé tisztult lélek szep-lötelen művészete ez.

Ez ma a bűne. Ezért reakciók, középkorból visszamaradt csökevény. Újságíróknak, filmrendezőknak, az olcsó portéka prostituált kereskedőinek jobban izlene egy kiugrott barát. Közénk zuhan, hozzánk lezüllyött, reszkető kezű, májbajos fintoar alkoholista, trágárszávú, kéjes ecsetű, hűtelegyott renegát. Ugyan, melyik inkább a conformista? A még nem értékre is kicsit csodálkozva mosolyogja testimoniumát, kép magzatának arcából visszaverődő lelkiületét: hát nem érted?, kit elfogott a fénykéve, nem érdeklí többé, mi van a sötétben.

1955-ben 500 éve, hogy eltemették a római S. Maria sopra Minerva gótikus templomában. Az utolsó gótikust vagy mindjárt frissnek maradó forradalmárt? Sarkofágja fölött gyérvilágú elektromos lámpa ég.

A művészek, tudósok és szentektől várjuk a nehéz szeretetet: feleljenek kinzó kérdéseinkre. A domonkos rend adta Doctor Angelicus az isteni valóságot Aristoteles érveivel bizonygatta. Beato Angelico pedig fölgyújtotta a fényt, mely a «visio beatifica»-ban lesz a földi zarándoknak boldog beteljesedés. Csak lobbanna legalább egy lámpányi szikra sötétben botorkáló, reménytelen szívünk kétségébe.

PROKOP PETER

Lehet-e a keresztény jó hazafi?

Furcsa törvénye az emberi életnek, hogy igazában csak azt tudjuk megbecsülni, amit elvesztünk. Milyen könnyelműen bánunk pl. egészségünkkel, s csak ha — betegség vagy baleset következtében — elvesztettük, akkor döbbenünk rá, milyen nagy kincs is az!

Bizonyára azért van ránk, hazájukat vesztettek, olyan különös hatással mindaz, ami a «haza»-val kapcsolatos.

De — mi is az a «haza»?

A haza

nem egyszerűen az a néhány talpalatnyi föld, amelyen születünk, vagy amelyen életünk egy jó részét leéltük; a haza: az a nép, amelynek nyelvét — szüleink közvetítésével — gyermekkorunkban elsajátítottuk; a haza: az a közösség, amelynek műveltségét, szokásait, erkölcsét életünk első pillanatától magunkba szívtuk; a haza: őszeink, szüleink, testvéreink, rokonaink, barátaink, iskola- és munkatársaink összessége, akikkel nemcsak közös élmények, hanem egy közös történelmi múlt is egybeköt.

Ezekből az elemekből — és még sok másból is — tevődik össze az a bonyolult fogalom, amelyet ezzel az egyszerű szóval fejezünk ki: haza. Hogy mi a haza, azt éppen ezért inkább érezzük, mint tudjuk. Érezzük — leginkább akkor, ha kiszakadtunk ebből a közösségből, ha elvesztettük azt, amit «haza»-nak nevezünk.

S ha már olyan nehéz meghatározni azt, mi a haza, még sokkal nehezebb kimerítően leírni azt, amit

a hazaszeretet

kifejezésen értünk.

A szeretet általában érzelmi odahajlást jelent egy másik személyhez vagy dologhoz. Akit vagy amit szeretünk, ahhoz különösképpen vonzódunk és ragaszkodunk; annak elvesztése fájdalmat és hiányérzetet kelt bennünk.

De csupán ebben az értelemben látni a szeretet lényegét, túlságosan kevés volna. A szeretet több: kiemelkedés saját önzésünk szűk kereteiből, egy másik dolog vagy személy iránt, javának őszinte akarása, boldogulásának előmozdítása akkor is, ha fel kell áldoznunk érte egyéni érdekeinket.

A hazaszeretet tehát nem egyenlő azzal az «édes érzelme»-mel, amely megdobogtatja szívünket, ahányszor idegen környezetben váratlanul magyar szó csapja meg a fülünket, ahányszor egy vasúti fülkében magyar város képét pillantjuk meg, vagy ahányszor valamelyik koferrádióból hirtelenül magyar nótá dallamai csendülnek fel; a hazaszeretet kemény önfeláldozást kívánó kötelesség.

Minket, keresztényeket, gyakran illetnek a váddal: egy

keresztény nem lehet jó állampolgár,

nem lehet jó hazafi, mert élete és törekvése annyira a túlvilág felé irányul, hogy szükségképpen meg kell feledkeznie földi hazájáról.

Ez a vád nem új. Már a római császárok is mint «a haza ellenségeit» végeztették ki az első

keresztényeket, s a mai Magyarországon is «nem vallásos meggyőződésük, hanem politikai magatartásuk miatt» állítanak bíróság elé papokat, szerzeteseket, szerzetesnőket vagy hitvalló keresztényeket.

De nem így van-e valóban? Nem a Szentírásban olvassuk-e, hogy az igazi kereszténynek «nincs itt maradandó hazája», s hogy inkább «az eljövendő után vágyódik», mint evílág javaira (v. ö. Zsid. 13, 14)?!

De igen. Valóban így van: a keresztények elsősorban az örök haza felé törekcsenek, csak-hogy ezt az örök hazát nem evílágtól függetlenül, nem töle elvonatkoztatva, hanem éppen ezen keresztül kell elérniük. Csak az érdeklő ki az örök hazát, aki evílági hazáját őszintén szerette: aki becsületesen munkával előmozdította az emberiség földi boldogulását is. A kettő — örök és földi haza — nincs ellentétben egymással, hanem egymást feltételezik és kiegészítik.

Éppen ezért a Második Vatikáni Zsinat tulajdonképpen nem mond újat, amikor minden hívő számára kötelességgé teszi, hogy «nagylelkűen és hűségesen ápolják magukban a szeretet erényét», persze nem szüklátóköri sovínizmussal, hanem «úgy, hogy egyúttal mindig szemük előtt lebegjen... a teljes emberi család java» (Egyház a világban, 75).

Egy igazi keresztény tehát semmiképpen sem lehet «másodrendű hazafi». Sőt: a keresztényt a haza szeretetére kettős — isteni és emberi — parancs kötelezi. S-hogy ez számunkra nem egyszerűen frázis, azt talán könnyű bebizonyítani egy pillantással a magyar történelemben: keresztény hitünk büszkeségei — Szent István, Szent László, Hunyadi János, II. Rókcózi Ferenc, Mindszenty bíboros — egyben a hazaszeretnek is mintaképei.

De: van-e nekünk,

külföldön élő keresztény magyaroknak

egyáltalán jogunk hazaszeretetről beszélni? Nem lettünk-e hűtlenek hazánkhoz abban a pillanatban, amikor átléptük annak határát?

Mielőtt felelnénk erre a kérdésre, tegyük fel egy másikat: mi indított bennünket tulajdonképpen arra, hogy magunkra vállaljuk az idegenséget, a hontalanságot? Mert hogy ez a kiszakadás áldozat volt, azt senkinek közülünk nem kell bebizonyítani.

De akkor mi vezetett bennünket ennek az áldozatnak meghozatalában?

S itt még egy fontos különbséget kell tennünk: a haza nem egyenlő azzal az államformával vagy politikai rendszerrel, amely a történelem adott pillanatában egy földrajzilag adott területen a hatalmat gyakorolja. Az államforma, a mindenkori politikai rendszer meghatározása a «haza» polgárainak kisajátíthatatlan joga. Természetes, hogy nincs egyetlen olyan politikai rendszer sem, amellyel minden polgár minden tekintetben meg volna elégedve. Ennek az elégedetlenségnek kifejezése, más megoldások ajánlása — ugyancsak az állampolgárok alapvető jogai közé tartozik. S mivel mi nem érthettünk egyet azzal, ami a mi hazánk területén történik, másrészt azonban

ez az alapvető jog nemcsak, hogy nem volt biztosítva, hanem minden hatalommal el volt — és van — fojtva, ezért nem maradt más választásunk, mint vérző szívvel elszakadni attól a földtől, amelyhez minden idegszálunkkal ragaszkodunk, otthagyni azokat, akiket őszintén szeretünk, s vállalni a hontalanság sokszor kemény áldozatát kívánó sorsát. Ki vádolhatná Rákóczi vagy Kossuthot hazafiatlansággal, mert kénytelen volt idegen földön élni?!

Ez az «idegenség» nem jelenti azt, hogy nem szabad alkalmazkodnunk annak a közösségnek nyelvéhez, szokásaihoz, amelynek vendégeként élünk, ahol gyermekeink iskolába járnak, ahol mi magunk is kenyérünket keressük. Mindez azonban nem ment fel azoktól a kötelességektől, amellyel hazánkhoz tartozunk. Mert lakóhelyet, állampolgárságot cserélni lehet, hazát azonban nem.

Számunkra a «haza» az a darab föld, amelyet Szent István ezer esztendővel ezelőtt a nagy, nyugati, keresztény kultúrközösségbe épített bele. Ebben a közösségben látjuk továbbra is hazánk javának, boldogulásának útját. Csupán ennek érdekében vállaltuk a hontalanságnak sokszor keserű kenyerét. Hazánkat a Szent-István-kijelölte úton megtartani — ez minden keresztény magyar számára a pillanatadta történelmi kötelesség!

RITTER MÁRTON

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Magyar Találkozó Állandó Titkársága újból meghirdeti Honszerző Árpád fejedelemről elnevezett pályázatát.

A pályázaton részt vehet bármely kimagasló értékű irodalmi, tudományos és művészeti alkotás szerzője, ha műve írásban rögzíthető.

Minden pályaművet három példányban kell beküldeni. A kéziratot műveket jellegével kell ellátni s a szerző nevét, címét jellegés borítékban kell közölni.

A pályázatra benyújthatók nyomtatásban már megjelent, vagy egyébként közölt művek is, amennyiben megjelenési idejük 1956-nál nem régebb.

A benyújtott pályaműveket az Árpád Akadémia illetékes szakosztályai, vagy ilyenek hiányában felkért szakbírálók véleménye alapján arany, ezüst vagy bronz Árpád Éremmel, illetőleg díszoklevéllel, vagy oklevéllel tüntetik ki.

A pályaműveket legkésőbb 1970 augusztus 20-ig kell a Magyar Találkozó Állandó Titkársága címére (450 Grace Ave, Cleveland, Ohio, 44107 USA) beküldeni. A pályázat eredményét a november 27-29. között tartandó tizedik Magyar Találkozó díszvacsoráján hirdetik ki.

a dorgálást. Csomag persze azért mindenkinek jutott.

Januárban a Magyar Házban nagy plakát hirdette, hogy a cserkészek gyermek-jelmezbált rendeznek február 1-én. El is jött oda minden gyermek, akit már kivettek a járókából. Mert bizony a legkisebb nem volt több mint másfél éves.

A mulatság jelmezzaversennyel kezdődött. Több mint 70 gyermek nyüzsgött különböző jelmezekben. A megünnelt indián és cowboy ruhák mellett sok más ötletes jelmez volt. A kis Muck, lehetett vagy két éves, állandóan egy kis hollandruhás lánykát ölelgetett. A szép Zulejka egy argentin tehénpásztorral táncolt. Megjelent még Piroska, királylány, feketelovag, hópehely, bohócok, sőt még egy majom is. A különböző hippy lánykából egy tucat. A rendre egy valódi londoni boby vigyázott (?!) (A vége felé ugyan — egy indiánnal verekedve — a földön láttam.)

Száz szónak is egy a vége, jól mulatott mindenki. A szülők se panaszkodhattak, mert az ebédelőben étel és ital mellett beszélgetve töltötték az időt.

Elmúlt a farsang, most aztán kezdődik a komoly munka. Kezddnek a kirándulások, ismerkedés a természettel. Aztán meg a különböző ügyességi versenyek. Csak a szorgalmas munkának van eredménye. A kölni csapatok nem akarnak lemaradni az idei Jubileumi Nagytáborról, amely Stockholm mellett lesz. Reméljük, eljutnak oda is!

KELEMEN ZOLTÁNNÉ
cserkészparancsnok

A példa

Még ma is sok leány elmondhatja, hogy édesanyjától tanult meg főzni. Mint kisleány kapott kicsi gyűrődészkát, főzőkanalat, edényeket. Így együtt főzősközve leste el a konyhatitkokat. Hány fiú ügyessége fejlődött ki azáltal, mert édesapja kezébe adta a háziszerszámokat és együtt fúrtak-faragtak.

A gyermekek a szülők példáján indulnak el az életbe. Ők az első minták az emberi, közösségi, társadalmi, szellemi és nem utolsósorban a lélek, az egyéniség kifejlődéséhez is. Amit nap után látunk, tapasztalunk az a kép marad meg bennük és utánzásukra készítetik. Ha ezek a képek túlyomóan jók, akkor egészségesen fejlődik bennük az életről, közösségről, emberekről stb. való felfogásuk.

Tehát mi szülők ne csak azért akarjunk türelmesek, megbocsátók, szelídek, engedékenyek, lenni egymáshoz, mert ez nekünk is békés-boldog házasságot ígér, hanem indítson rá a kötelesség, a felelősségtudat gyermekeinkért, az egész társadalom javára.

De azt is be kell látnunk, hogy pusztán emberi erőből, emberi segítséggel képtelenek vagyunk erre!

Egy igaz példa:

Kedves barátnőmet látogattam meg, aki két kislány édesanyja. Nagy örömmel fogadott, s mint mindig, most is tartogatott számomra egy élet-mesét. Képzeld, mit csinált a kis Jutka! — meséli.

Tudod, hogy délelőtt a takarítás, bevásárlás után még van egy kis időm a főzésig és ilyenkor olvasgatok egy kicsit a Szentírásból és elgondolkozom rajta; hogyan is tudnám ezt aznapra kamatoztatni. A nagyobbik kislány ilyenkor ovodában van, a kicsi itthon játszik. — Egyszer csak hozza a kicsi is a székét, leül mellém, mereven rá néz, majd felugrik és lázasan keresgél játékaik között. Megtalálva kicsi imakönyvét ismét leül mellém és komoly arccal lapozgatja mintha imádkoznék — úgy tesz, mint anyuka.

Ha sok szülő keresné elsősorban Istennél a segítséget családi életéhez, neveléshez, akkor biztosan több boldog házasság és több jól nevelt gyermek lenne.

Ha a gyermek látja, hogy vallásosságunk nemcsak vasárnapi köntös, amit talán a mise tartamára felveszünk — néha még ezt is elfelejtjük — hanem ez a köntös mindennapi ruhánk, akkor az ő számára is életfontosságú lesz.

Ha hiúink nemcsak a két nagy ünnep, karácsony és húsvét élményéből táplálkozik, hanem naponkénti Istenhez fordulásból, akkor megedződik lelkünk és példát adhatunk a nehézségek közötti fejlemezett magatartásra is.

Ha nem szégyeljük esténként is összekulcsolni kezünket hálatádként a napi jókért és bocsánatot kérve a mulasztásokért, akkor gyermekeinkben is kifejlődik a felelősségérzet, hogy minden tőlünk származó dolog; önmagunknak, szüleinknek, Istennek.

Ne mulasszuk el gyermekeinknek nap mint nap vallásos élményeket adni, mert hiúik szülei példáján, vallásos nevelésén, élményadásán épül fel.

GRELLINGER TEREZ

Kis történet cserkészekről

Egy idősebb házaspár sétál a kölni Ringen. Nézegetik a kirakatokat:

— Tudod, János, nekem itt mindig az az érzésem, mintha Pesten sétálnánk a körúton.

— Furcsa, nekem is néha ilyen gondolataim vannak, de különösen ma. Már többször úgy hallottam, mintha a szembejövők magyarul beszélőnek.

Ebben a pillanatban a sarkon magyar cserkésziük fordulnak be. Az első kezében vidáman lobogtatta a szél az őrsi-zászlót. Függen léptek egymás után. Az utolsó alig nőtt még ki a földből és csak neki-nekiszaladva tudta a lépést tartani. A házaspár, mikor az első csodálkozásból felocsudott, könnyes szemmel követte a fiúkat és csak akkor szólították meg a kis vezetőt, mikor az egy pirosfélgás ház kapuján becsöngett.

— Ugye, kisfiam, ti magyar cserkészek vagytok?

— Igen, Bácsi. Tessék nézni, a jelvényünkre is ráhímezték: Hungaria.

— Szép, de szép! Es most hová mentek?

— Ide a Magyar Házba, mert ma cserkésznapi van.

— És mit csináltak ezen a cserkésznapon?

— Sok, sok mindent. De ha érdekli a Bácsi, megkérdezem a parancsnoktól, hogy szabad-e bejönni.

Igy történt aztán, hogy együtt lehettek a cserkészlányokkal és fiúkkal. Végig nézhették külön-

böző versenyeket, melyek inkább elméletiek voltak. Magyar történelem, irodalom és földrajzból írtak jeleletet a kérdésekre. A kicsik persze még csak rajzoltak. «Tatárjárás» volt a feladat címe. Aztán jött a népdalverseny. Bizony otthon sem vallott volna ségyent egyikük sem népdaltudásával. A sok munka és izgalom után izlett az ebéd, egy morzsa se maradt. Délután volt az eredményhirdetés. A nyertesek boldogan vették át a jutalmat. A többi se búslult, majd legközelebb ők nyernek.

Délután városnézés volt a műsoron. Persze azt elfelejttem mondani, hogy a hollandiai magyar csapat is eljött erre a szép napra. Este felé elindult az autókavaván. Volt integetés, búcsúzás. Ezzel be is zárult a szép nap, de nem a cserkészmunka. Az őrök kététenként jönnek össze őrsi-órára, mely alatt játszanak, énekelnek tanulnak.

December 7-én nagy Mikulás-estet rendeztek a környék gyermekeinek. Jöttek még Düsseldorfból, Wuppertalból is kis magyar gyerekek. A műsor bábszínházzal kezdődött. A nagyobb cserkészlányok és fiúk játszottak. Volt kacagás, sőt még sírás is. A kicsiket úgy meghatotta, mikor a haszontalan Brumi mackó eltévedt és sirdogált, hogy vele együtt szípoztak. Hát még a Paprika Jancsi, mekkora tapsot kapott, mikor sikerült eltiúntetnie a virgácserdőt a Krampuszal együtt.

A Mikulás két kisangyal és két ördög kíséretében érkezett. Alig bírták el a sok csomagot. Mindentudó könyvéből felolvasta a dicséretet és

Események és közlemények

Basel. A baseli Misszió tagjai 216 frank összeggel támogatták a baseli kat. egyetemi diákotthon, míg a Caritas gyermekotthon építő akciójára 96 frankot adományoztak. Ez úton is köszönetet mondunk a jószívű adakozóknak.

Május 24-én volt 5 kis magyar lányka első-áldozása Baselen. Ezen alkalommal is nagyszámú hívó sereg töltötte meg a Vincentianum kápolnáját és újította meg a kicsikkel együtt kezeszségi fogadalmát.

A freisingi konferencián hatan képviselték a baseli Missziót és tevékenyen vettek részt a konferencia munkájában.

A siebeneichi zarándoklaton kb. 200 magyar vett részt a baseli Misszió területéről. A baseli magyar iskolások és a nagyobbak táncscsoportja a zarándoklat utáni ünnepségen nagy elismerést és sikert aratott.

A Misszió pénztárkönyve betekintésre rendelkezésre áll mindazoknak július hónapban, akik az elmúlt évben a Missziót adományaikkal támogatták. A Misszió központi vezetősége az 1969 évi pénztárkönyvet ellenőrizte, s rendben találva lezárta. A pénztárkönyv megtekinthető a plébánosnál. A legközelebbi körlevélben részletes tájékoztatást küldünk a Misszió támogatóinak.

N. J.

KÖNIGSTEIN

Az idén is megtartják a «Kirche in Not» Kongresszust Königsteinben júl. 29. - aug. 2-ig. Nagyon jó lenne, ha mi magyarok is minél többen részt vennénk ezen a Kongresszuson. Jelentkezésünket mielőbb közvetlenül Königsteinbe küldjük:

An das Haus der Begegnung
D - 624 - Königstein/Taunus,
Bischof-Kalter-Strasse 5.

Az idei kongresszus témája:

Brüderlichkeit — Illusion oder Chance?

Tehát az előadások 5 napon keresztül azt a kérdést igyekeznek megvilágítani: Lehet-e a kommunizmussal az egyházaknak békésen együttélni?

Brüsszel. Május 24-én a szentmise utáni Te Deum-mal zárult a Magyar Iskola tanéve. Ezután a Magyar Ház nagyertermében ünnepelték a magyar Anyák Napját. Az iskola kis növendékei jelenetekkel és szavalatokkal örvendezteték meg az édesanyákat, majd az újjáalakult brüsszeli magyar táncscsoport szerepelt nagy sikerrel. Ez volt az új táncscsoport második nyilvános szereplése. Első alkalommal belga közönség előtt szerepeltek, amelyről a «Het Volk» flamand nyelvű újság is megemlékezett 1970 május 14-i számában és egy csoportos fényképfelvételt is közölt a táncosokról.

Május 31-én az esti szentmise után a Magyar Ház nagyertermében Ft. Dobai Sándor liégi magyar lelkész tartott vetített képernyő előadást amerikai úttjáról. Szép, színes dia-képekkel (saját felvételeivel) mutatta be többek közt a montreáli világkiállítás és több, Belgiumból kivándorolt magyar család életkörülményeit.

Az 1920 június 4-i trianoni «békeszerződés» 50. évfordulójáról június 6-án emlékeztek meg a brüsszeli magyarok. A szokásos elsőszombati rózsafüzér-ájtatosság után szentmise volt, melynek keretében a brüsszeli magyar lelkész aranyfehér pápai színeket viselő lobogókat áldott meg és jelerősítette ezeket a brüsszeli magyarság zászlóira, amelyet 1967-ben maga VI. Pál pápa áldott meg Fatimában. — A szentmise után a Magyar Ház nagyertermében ünnepi összejövetel keretében v. Záray Emil szkv. vezérőrnagy tartott előadást a trianoni békediktátum előzményeiről, beleszóva a saját 1. világháborús emlékeit is. A szentmisén és az összejövetelen Liège-ből, sőt a franciaországi Lilleből érkezett magyarok is részt vettek.

Frankfurt. A Frankfurter Magyar Egyesület 1970 május 10-én tartotta meg évi közgyűlését. Dr. Lippay György elnök beszámolt a múltévi közgyűlés óta eltelt 15 hónap munkájáról, mely 5 ünnepség, 2 megemlékezés és 8 előadás megrendezését ölelte fel. Ehhez a programhoz csak két vendég-előadó járult hozzá, mégpedig Szörényi Éva művésznő az USA-ból és Dr. Gábor Áron író Münchenből. A többi az egyesület tagjai aktív részvételének és munkájának gyümölcse volt.

A beszámoló után Dr. Lippay György elnök bejelentette: Gerencséri-Grenzer Béla alelnökkel egyetemben további megválasztásukról visszavonhatatlanul lemondanak, hogy a fiatalabb nemzedéknek adják át helyüket. Javaslatukra a közgyűlés új elnökének Réti István okl. mérnököt és alelnökének Klement Kornél okl. piackutatót választotta meg egyhangú határozattal. Majd a lemondott elnökek és alelnökek hét éves eredményes és áldozatos munkájáért elismerését és köszönetét fejezte ki a közgyűlés.

St.Gallen és környéke magyarsága jún. 21-én emlékezett meg a Trianon-i békediktátum 50-ik évfordulójáról, a szokásos St.Gallen-i 10 órai szentmise után a Klosterhof nagy zenetermében, a következő műsor keretében: Dr. Kugler Margit nagy átérzéssel szavalta Vörösmarty «Szózat»-át és Pap-Váry Elemérné «Magyar Hiszekegy»-jét, amit a közönség nagy tapsal honorált. Dr. Fehér Ferenc okl. középiskolai tanár előadásában a trianoni tragédiát taglalta, majd elszavalta a legnagyobb magyar költeményt: Vörösmarty «Vén cigány»-át kiváló művészetrel és hatással. Stumpf Ferenc Erkel «Bánk bán»-jának «Hazám» című áriáját énekelte Némegy Ilona zongorakiséretével oly sikerrel, hogy az éneket meg kellett ismételnie, majd Petőfi a «Távolból» c. népies költeményéből adott elő néhány verset; énekét ezúttal is viharos taps kísérte. Végül a magyar trianoni tragédiával kapcsolatos költemekre mutatott rá, majd vázolta a második «Erkölcsei Trianon»-t, vagyis az abortuszrendelet következtében beállott esztelen tékozlást, mellyel magyar asszonyok magyar orvosi asszisztenciával — hivatalos adatok alapján — közel két és fél millió magyar életet dobtak el maguktól 14 év alatt. Nemzeti összefogásra intett, hangsúlyozva, hogy a sokgyermekes magyar családokban van a nemzet jövője.

A Szent István Zarándokház

utolsó harmada is elkészül ez év augusztusában és ezzel teljes egészében a zarándokok rendelkezésére áll. Rómában, a Via del Casaleto 481 szám alatt felépített Szent István ház ősrégi magyar tradíciót újít fel, mivel ez a Szent István által épített háznak utódja és folytatása. Ahogy a Szent István zarándokház ötszáz éven keresztül teljesítette hivatását Rómában, úgy ez a ház is rendelkezésére áll minden más emigrációs intézménynek és kezdeményezésnek és tanúskodik a világ felé népünkről és annak lelkületéről.

A teljes egészében felépült Szent István zarándokház 1970 augusztus 20-án délután 18 órakor kerül felszentelésre. A Szent István Ház révén jelen van a magyar egyház, a magyar nép Rómában.

Terjesszük híveink és magyarjaink körében a Szent István jubileumi kötvényeket. Újlag felhívjuk a főtisztelendő oltártestvérek figyelmét a Szent István jubileumi kötvényekre. Ezek a kötvények nemcsak a Szent István zarándokház adósságának törlesztését szolgálják, hanem megteremtik az anyagi alapot és lehetőséget a Szent István jubileumi évvel kapcsolatos tervek megvalósítására is. Mert akármilyen nagyszabású terveket forgatunk is magunkban, hogy az ezeréves magyar kereszténység jubileumát és Szent István születésének ezeréves évfordulóját megőrökítsük, ha anyagiak hiányában nem tudjuk azokat megvalósítani.

A Szent István jubileumi kötvény a gyűjtésnek egy új formája, a kötvény jegyzők ugyanis részben visszakapják a befizetett összeget.

KÖTVÉNYT JEGYZTEK:

100 \$ névértékű kötvényt:

Dr. Thomas Rischl, Wien	2 db
Dr. Radnai Tibor, Wien	1 db
Buzády Tibor, Stockholm	1 db
Dr. Irányi László Sch. P., Washington	1 db
Greszl Ferenc, Freiburg	1 db

50 \$ névértékű kötvényt:

Paul von Hieronymi, Genf	5 db
--------------------------	------

25 \$ névértékű kötvényt:

P. Dr. Ruzsik Vilmos, Párizs	2 db
Dr. Balla Bálint, Berlin	1 db

10 \$ névértékű kötvényt:

Kabdebo Tamás, Guyana	1 db
Agyik Lajos, München	1 db
Csonka Béla, Buffalo	1 db

Róma. Megalakult Rómában a központi Szent István jubileumi Bizottság. A Bizottság elnöke Mons. Dr. Magyary Gyula, pápai prelátus, a pápai Propaganda de Fide egyetem professzora. Tagjai P. Tomek Vincze, volt piarista generális és Dr. Nyisztor Zoltán, pápai prelátus. A Központi Bizottság feladata a világ különböző kontinensein és országában folyó Szent István jubileumi rendezvények és kezdeményezések központi regisztrálása és koordinálása, valamint a római Szent István zarándoklat és ünnepség előkészítése.

Szeretettel várja Önt is a

Restaurant Paprika

— Küsnacht/Zürich —

Kitűnő magyar konyhával és cigányzenével.

Kedden zárva.

Nyitva más napokon:

D. e. 11.30 - 24.30 óráig.

Üzletvezető: Neumann Tibor

Orajavitó műhely

keres órásokat

kis- és nagyórák javításához.

Lakásszerzésben segítünk.

Arpad Arato

Techniker

Moderne Uhrenreparaturwerkstatt

5 Köln 60,

Meerfeldstrasse 22

Tel: 71 64 18

Magyaros ajándéktárgyak —

Különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatészkerek és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forschstr. 16. — 8008 Zürich

(Kreuzplatz-nál). Tel. (051) 34 17 88

Grenoble. Május 24-én az Orsolyiták parkjában tartották meg a magyarok az anyák-napját. Mater Orsolya és Alexandra a szombat délutáni összejöveteleken készítették elő a gyermekeket erre az ünnepségre, akik színdarabokkal, szavalatokkal és énekszámokkal szerepeltek, és kézimunkájuk remekműveivel ajándékozták meg édesanyáikat. — Pegomas-ban a Cote-d'Azur-on Pünkösdnapján Ács Sylvie és Németh Zoltán részesültek közösségi keresztelésben. A keresztelés szentmise közben történt és az új liturgia szerint minden jelenlévő keresztel jelölte meg a gyermekeket. A szertartás az agapé magyar formájában, szalonnasütéssel folytatódott és a Villa «Budapest» jenyőfái között táborútnél fejeződött be. — A provánszi Frigolet kolostorhoz zarándokolt el május utolsó vasárnapján a délfranciaországi magyarság. A szentmisét a nemrég elhunyt Marcel Auglan-ért mutatták be, akit mindannyian szerettek és akiről csak úgy beszéltek: «Francia léte magyarabb, mint akármelyikünk». Vesperás után a Gyógyító Szűzanya előtt imádkoztak betegekért, az édesanyákért és hazánkért.

Köln. Május 24-én a magyar szentmise keretében 9 magyar gyermek járult az első szentáldozáshoz. Szép számmal vették körül a szülők gyermekeiket. — Ragyogó napsütésben 200 magyar vonult fel a nemzeti zászló mögött a kölni úrnap körmeneten. Többben nemzeti viseletben jelentek meg, ezzel is emelték az ünnep szépségét.

Stuttgart. A Magyar Misszió helyiségében (Werastr. 65.) helyezték el a Magyar Könyvtárat, melyet júniusban nyitottak meg a rottenburgi egyházmegye, a Diakonisches Werk, a baden-würtembergi belügyminiszteri-, Stuttgart művelődési bizottsága egy-egy képviselőjének jelenlétében.

A magyar egyesületek képviselője beszédében köszönetet mondott azoknak, akik a könyvtár felállítását lehetővé tették s emlékeztetett arra, hogy a megnyitás napja a gyászos Trianoni Szerződés 50. évfordulója. Ez a békeszerződés eredményezte, hogy ma minden harmadik magyar külföldön kénytelen hazátlanul élni.

Az új könyvtár egyik fontos öröme lesz az idegenbe szakadt magyarságnak és támogatója abban, hogy kulturális értékeit fenntartsa és másokkal is megismertesse.

MAGYAR NYOMDA
UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI
vállal mindenfajta nyomdai munkát!
Cím: Ungarische Buchdruckerei
Telefon: (071) 22 55 28
St. Gallen, Gallustr. 41. Svájc.

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképveleteink egész Svájc területén, valamint fogadószobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésre állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40

Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in

München, Paris, Amsterdam, Brüssel, Liverpool/London

A Szent István Milleneum ünnepei

Zarándoklat Siebeneichbe

Május utolsó vasárnapján a Svájcban élő magyarok a baseli megyéspüspök úr, Dr. Anton Hänggi, részvételével zarándokoltak Szent Mária siebeneichi kegyképéhez immár 17. alkalommal.

Siebeneich Svájcban sem ismert hely; az ottlévő kegyképről a környező lakosság sem tudott sokat, csak annyit, amennyit a kegykép felirata tudomásul adott, hogy Pócson, Magyarországon «csodálatos könnyezés» történt. — Erről a képről könyv jelent meg 1965 decemberében: «Die blutweinende Gottesmutter» címmel, amelyről akkor Dr. Vecsey Lajos tanár írt könyvbírálatot az akkoriban megjelenő *Hiszek-ben*, amelynek szerkesztője volt. A könyv tárgyalja a könnyezés idejének történelmi eseményeit és a kegykép történetét is, hogy az eredeti kép Bécsbe került, ahol most is, a Stephansdombon, általános tisztelet tárgya. Pócson Telekesy István, egri püspök (akkoriban még nem volt érsekség) küldött Bécsből új művészi másolatot, amelyet saját költségén készített. Ez a kép is eredetinek számít, mert ez is két ízben könnyezett. (Lásd: *Acta Apostolicae Sedis* 21. Nov. 1948. 479. oldal.) A siebeneichi képet Hans Jakob Bucher, kersni Pjarrhelfer festette minden valószínűség szerint egy kegyképcskéről, amelyek ezrével voltak akkoriban Bécsben forgalomban. Arra semmi adat sincs a sarneni kantoni levéltárban, hogy Bucher személyesen járt volna valaha is Bécsben. Bucher nagyon szegény körülmények között élt.

A Kerns-hez tartozó siebeneichi kápolna egy óra járásra van az alpnachdorji vasútállomástól. A zarándoklaton gyalog kb. 150 személy vett részt, sokan autón és autóbuzson tettek meg az utat a kápolnához. A püspök urat a kápolnánál bizottság köszöntötte, amelyre ő közvetlen melegséggel üdvözölte a zarándokokat. Jó idő lévén a püspök úr a szabadban (tábori oltárnál) mondott latin nyelvű főpapi misét régi magyar máriaénekek és más egyházi énekek kísérete mellett. A szentbeszédet Dr. Mehrle Tamás, domonkosrendi szerzetes, egyetemi tanár mondta német és magyar nyelven; kiemelte a nap jelentőségét, a hagyományos magyar Mária-tiszteletet és hangsúlyozta a magyar egyetértés égető sürgősségét. Nagyon felemelő volt, hogy sokan járultak a gyónáshoz és szentáldozáshoz; a püspök úr áldoztatott közreműködő papok segítségével.

A szentmise végeztével a zarándokok ünnepi ebéden vettek részt az alpnachdorji Pfistern vendéglőben, amelynél egy nehézség adódott csupán, hogy a terem befogadóképességénél nagyobb számú vendégsereg jelentkezett, akiket azután melléktermekben helyeztek el.

Ebéd közben felkiosztottok hangzottak el, amelyekben a papság és a világi egyesületek köszöntötték a vendégeket és az egybegyűlt magyarságot. Különös örömet szereztek a magyar-ruhás Farkas leánykák, akik ajándékokat adtak a püspök bácsinak, Dr. Vecsey Lajos német nyelvű magyar történelmi és magyar bort. Ugyancsak válogatott magyar borokkal ajándékozták meg a püspök urat a magyar missziók.

A kora délutáni ünnepi díszgyűlésen előadásban emlékeztünk Szent István királyról és keresztény országalapító művéről a milléniumi

Szent István ünnepek alkalmából. — A kultúrdeputát Fejes István zürichi magyar operaezenes műsora gazdagította, valamint Mme La Roche (Bary Judith) önfeláldozó munkájával betanított baseli táncsoportok sikeres fellépése tették színessé és az egybegyűltek számára felejthetetlen élménnyé. Tánccoltak: Argay Jutka, Hajdu Anikó és Hajdu Kati, Kriván Évi, Lakfalvy Betti, Szabó Jutka, Tiefenbeck Ria, Tóth Emese, Ambrus Ili és Klári, Csóka Ildikó, Hammermüller Trudi, La Roche Juli, Bösch Bernhard, Bödi Zoli, ifj. Csóka János, Eliczi Pista, Szilágyi Laci, Tiefenbeck Laci. Szépen szerepelt a luzerni kis Roskó Géza Mozart Walzer-ével és egy kis magyar csárdással.

Az előadások igen barátságos hangulatban folytak le. Az összejövetel sikerét és bensőséget nagyon emelte még a püspök úrnak közvetlen, barátságos, egyéni érdeklődése.

A jó Istennek köszönjük a szép időt, a szereplőknek a jó sikert! Mindnyájan igazán jó emlékekkel térünk haza.

DR. KRASZNAV JENŐ
belső svájci magyar kat. lelkész

Regensburgi magyar zarándoklat

Több száz magyar — jórészt fiatalok — zarándokolt Szent Wolfgang regensburgi sírházhoz június 14-én. Gyönyörű napsütés, sok öröm és maradandó élmény kísérte a szép találkozót. Münchenből két nagy autóbusz, több magánautó kelt útra. De jöttek Kufsteinből, Landshutból, Passauból és a környékről is magyarok. Kastlból az igazgató és az énektanárno vezetésével eljött az énekkar és a táncgyűttes. A középkori acheni krónikákban olvassuk, hogy a magyarok nagy zarándoklatokat vezettek Nagy Károly városába. A város és az acheni egyház szeretettel fogadta őket és az étkezéskor a város polgármestere és hivatalnokai szolgáltak fel, mert a magyar zarándokok utána dalaikkal és táncaikkal szórakoztatták a város népet. Valami hasonló történt Regensburgban is, a Bismark-téri kiszeminárium nagytermében: a püspöki helynök üdvözölte a magyarokat.

A kastli ének- és táncsoport Kodály Zoltán Ének Szent István királyhoz, továbbá népdalokkal, a huszár tánccal, a párna tánccal, nagy páros tánccal, a háromugróssal bővílte el a termet zsúfolásig megtöltő közönséget. Közben Tuza Krisztina 12. osztályos tanuló: Ének Szent István királyról, majd Mécs László: A királyfi három bánata és Juhász Gyula: A fekete Mária című versét Ossmann Margit művésznő szavalta. Végül következett a káprázatos Magyar «Szöttes» vegyestánc, szébbnél-szebb magyar népviseletben a magyar gimnázium előadásában. A gyönyörű műsor a himnusszal ért véget.

Az ünneplő zarándokok körmenetben vonultak be a Szent Emmerán plébánia templomba, megkoszorúzták Szent Wolfgang sírját. Délben volt a Szent István-mise, melyet a rádió közvetített a Kárpát medence felé. Az ünnepi szentmisét négy pap mondta Monsignore Dr. Ádám György főlelkész vezetésével. Az evangélium után Közi Horváth József Szent Wolfgang éle-

tének kiemelkedő eseményeit mutatta be és részletesen szólt a sváb bencés szerzetes magyarországi missziós munkájáról. Ő az első névszerint ismert misszionárius, aki a Lech mezei csata után másfél évtizeddel, 971-ben Magyarországra indult, de mintegy másfél esztendő után Pilgrim passzau püspök visszahívta. Regensburgi püspöké neveztek ki és egyben a bajor hercegi család gyermekeinek nevelője lett. Szent Wolfgang nevelte Szent Henrik német-római császárt és Boldog Gizellát, Szent István feleségét.

Az ünnepi szónok felelevenítette Regensburg számos magyar emlékeit, kapcsolatait a magyar kereszténységgel. A várossal való beható ismerkedés az ebéd után folytatódott. Templomról-templomra haladva a sok emlék, sírfelirat közt találkoztunk Arnulf bajor herceg nevével, aki két ízben is volt Magyarországon emigráns. Itt ismerkedett meg Ágnes magyar hercegnővel, akit feleségül vett. Ebből a házasságból született Judit, boldog Gizella királynék nagyanyja. A gyönyörű Alte Kapelle-ben barokk freskót láttunk Szent István és Boldog Gizella esküvőjéről.

Mi az értelme az ilyen városnézésnek? Meghallgatjuk az évszázados emlékek bátorító üzenetét: magyarok, nem vagytok hazátlanok Európában! Számtalan szál kapcsol össze bennünket a keresztény Nyugattal és erre a keresztény öntudatra szükségünk lesz a jövőben is. Hiszen arról van szó, hogy nagyobb hazánk, Európa is lassan öntudatra ébred. Keresi a lelkét, amely egybe foghatja szétdarabolt tagjait. És a lélek itt van az evangéliumban. Ezt éreztük Regensburgban, amikor annyi magyar fiatal és felnőtt ismerkedett egymással és a magyar múlt emlékeivel.

FÁBIÁN KÁROLY

Lausanneban és Genfben

június 20-án és 21-én — sok részvevővel és szép sikerrel — zajlottak le a Szent László-ünnepek, melyeket az idén behelyeztek a Szent István Milleneum keretébe.

Lausanneban június 20-án este 6 órakor koncelebrált ünnepi szentmisét mutattunk be nyolc magyar ministráns segédletével. A főcelebráns és szónok P. Békés Gellért professzor volt, aki szentbeszédében párhuzamot vont Szent István és Szent László királyaink személye, történelmi nagysága és elhivatottsága között. Szent László úgy áll előttünk mint István király művének folytatója és betetőzője, akinek ma is van mondanivalója a magyarsághoz s akinek nagysága és zsenialitása útmutató csillaga ma is a nemzetnek. Istenbe és nemzete jövőjébe vetett hite lelkesítette és bátorította, hogy keresztény elvek alapján építse, gazdagítsa és szíjítsa országát. Egész életében példát mutató honfitársainak az áldozatos szeretetét.

A sok magyar hívő lelkesen énekelte ősi egyházi énekeinket, «László király vitéz lovagságát» is idézték «István király szíve gazdagsága» mellett... Felajánlaskor Mme. Torma-Tóta Ave Mariát énekelte Mme Medvey Mária orgona kíséretével. Koncelebráltak Mgr. Dr. Pfeiffer Miklós és P. Rába Lukács francia-svájci magyar

MÁRIACELLI MAGYAR ZARÁNDOKLAT

A Szent István ünnepeket megnyitó magyar zarándoklat szeptember 5 és 6-án lesz. Szeptember 5 szombat délutántól szeptember 6 vasárnap délutánig.

A zarándoklat vezetője Dr. László István eisenstadti püspök, az ausztriai magyarok apostoli vizitátora.

lelkész. Mise után a magyar lelkész vendégül látta a megjelenteket a Notre Dame plébánia kultúrtermében. Itt Mgr. Pfeiffer köszöntötte az ünnepi szónokot. Csikós Levente, a legrégebb és legbuzgóbb ministránsok egyike, Kemenes versét szavalta Szent Lászlóról. A vidám és családias hangulatban töltött est belenyúlt a késő éjszakába.

Genfben

a magyar misszió képviselőtestülete másnap, jún. 21-én rendezte meg a Szent László-ünnepeket, Cey-Bert Róbert elnök meghatározása szerint «a Szent László-búcsút». Délelőtt itt is ünnepi koncelebrációs szentmisét mutattunk be Békés Gellért főcelebránssal és ünnepi szónokkal. Az egyházi énekeket Cseh Zsigmond orgonakísérettel vezette. Mme Torma-Tóta Katalin Gounod Ave Maria-ját énekelte felajánlaskor. Szentmise végén a Magyar Himnusz és az ősi «Boldog Asszony Anyánk»-at énekelte a nagyszámú ünneplő magyarság.

A szentmisét ünnepi akadémia követte a St. Boniface új kultúrtermében jól sikerült műsorral. Cey-Bert Róbert egyházközségi elnök üdvözölte a nagyszámú közönséget és az ünnepi szónokot, P. Békés Gellért professzort. Arra a kérdésre, hogy miért ünneplik külön a Szent István Milleneum alatt Szent Lászlót, így felelt meg beszédében: «Egyházközségünket Szent Lászlóról neveztük el s így az ünnepség egyházközségünk búcsúja is. Emellett ez az ünnepegyüttességünk Szent László előtti hódolása, aki betetőzte István munkáját, aki védte és erősítette a magyart, akitől mi késő utódok is példát vehetünk és erőt meríthetünk, hogy helyt tudjunk állni a jelen zűrzavaros eszmévilágában. Soha olyan nagy szükség nem volt igaz keresztényre és igaz magyarra, mint most. A daliás hősök ideje nem járt le. Mindannyiunknak hősöknek és bajnokoknak kell lennünk a magunk területén, a magunk életében, hogy ezzel az erőfeszítéssel át tudjuk adni gyermekeinknek a két nagy szent király örökségét a magyar nyelv megőrzésével.»

Az ünnepi szónok, P. Békés azt húzta alá, hogy nem szakíthatunk a múltunkkal, mert ezzel «önmagunkat itéljük halálra». De azt se tehetjük, hogy csak «múltunkon keseregjünk», mert akkor nem tudjuk megoldani a jelen nemzeti feladatainkat. Ezen a téren is István királyt és Szent Lászlót kell követnünk, akik «örökké korszerű alakjai a magyar történelemnek... István és László királyaink rendet teremtettek a Dunamedencében. Biztosították az ország épését és ezzel Magyarországot Nyugatnak, Európának, a kereszténységnek — közismert kifejezés szerint — védőbástyájává vált.»

P. RÁBA LUKÁCS

SVÉJKOR

SVÉJKOR

A BENELUX államok (Belgium, Hollandia, Luxemburg) és Észak-Rajna-Westfalia magyarsága évenkénti Szent István ünnepeit hagyományosan augusztus utolsó vasárnapján tartja.

Az idei Szent István ünnepek

időpontja: 1970 augusztus 30;

színhelye: a belgiumi Liège (Luik, Lüttich), Collège St.Louis: rue Villet és rue Gretri sarok; bejárat a kollégiumba a rue Villet felől, parkolóhely a rue Gretrin; a bejáratot a kollégiumba magyar zászló fogja jelezni;

programja: Ünnepélyes főpapi mise a St. Louis kollégium templomában. Szentbeszédet mond Ft. Bányász Károly münsteri magyar lelkész. Mise előtt és közben gyónatás.

Ebéd a szentmise után a kollégium helységében. Magyaros étel kapható, de természetesen kiki fogyaszthatja a magával hozott ennivalót is.

Diszgyűlés d. u. 3 órakor a kollégium nagytermében. Ünnepi beszédet mond Tollas Tibor. — Énekel Jeremiás Margit brüsszeli magyar operaezenes, zongorán kíséri Irene Bugod. — Csellón játszik Csáky Margit. Szavatelok. Magyar táncsoportok.

A műsor után tánc, szórakozás, ismerkedés.

1969 és 1975 között ünnepli a világ magyarsága Szent István születésének, ill. a magyar kereszténység kezdetének 1000 éves jubileumát. Illó tehát, hogy az évenként szokásos Szent István ünnepeket ezekben az években a szokottnál is nagyobb méretekben és buzgósággal tartjuk meg.

Minden magyar honfitársunk megjelenését elvárjuk!

Egy hazai jelentés

arról számol be, hogy a katolikus egyháznak ma már nem a rendszer antikerikális politikája, hanem a hívők hitközömbössége okozza a legnagyobb problémát. A kommunista hatóságok külsőleg egyre kevesebb figyelmet fordítanak az egyházak működésére és a látványos ateista propaganda is gyengébben jelentkezik.

Ennek a jelenségnek elsődleges okát abban kell keresni. — mondja a jelentés — hogy az egyház letért a régi útról: a szellemi ellenállás helyett a békés együttműködés elvét hirdeti, megtagadva Mindszenty primás egyházpolitikai irányát... akinek hitvalló egyháza hatalmas vonzóerőt gyakorolt a tömegekre. A katolikus egyház vezetőinek mostani politikai irányja elriassza a hívőket. Régen az egyház az elnyomó rendszer ellenpólusát jelentette. Ma mikor az ellentétek elmosódnak közte és a vallásüldöző rendszer között, csökkent az egyház jelentősége is. Az állam korlátozza a papképzést, numerus clausus-t vezetett be a szemináriumokba való felvételnél, de ez a korlátozás ma már feleslegesnek látszik: ahogyan az egyház veszt tekintélyéből és vonzóerejéből, az engedélyezett szűk kereteket se tudják a jelentkezőkkel kitölteni.

Az egyházak működése látszólag zavartalan. A papság az állami támogatásból és a nyugatról érkező segítségből biztosítani tudja szükségleteit. Nagyobb ünnepeken még megelnek a templo-

mok, közönséges vasárnapokon azonban sok helyen csak üres padoknak prédikálnak a lelképásztorok. A legsúlyosabb jelenség az ifjúság elmaradása, melyen a beat-misék nagyszámú látogatottsága sem változtat, mivel ennek semmi köze sincs a fiatalok vallásos hitéhez...

Az alsó papság jelentős része tisztában van azzal, hogy az egyház vezetői helytelen útra tévedtek. Sokan attól félnek a lelképásztorok papsgából, ha valami rendkívüli esemény nem változtat a jelenlegi helyzeten, akkor hívek nélkül maradnak. (FE)

SVÉJKOR

A zürichi magyarok az idén augusztus 25-án a Guthirt plébánia alsótemplomában és kultúrtermében tartják meg Szent István búcsúnapjukat.

D. e. 11 órakor szentmise,
15 órakor közös ünnepi ebéd,
15 órakor ünnepség - cigányzene.

Magyar testvéreinket szeretettel várja
Rendezőségünk

Emlékezzünk

1845 július 4-én született, 125 évvel ezelőtt, Szinyey-Merse Pál festőművész. «A magyar festészetnek Munkácsy mellett legnagyobb mestere, akiben ha közvetetten is, népünk természetszeretete, derűje, a költői hangulatok iránti fogékonysága a legmagasabb formában nyilatkozik meg. Művészetének e zavartalan derűje és harmóniája avatja őt — festészetének európai viszonylatban is újszerű törekvései mellett — a magyar festészet kimagasló mesterévé.» (Magyarországi Művészet Története II.; Végvári Lajos tanulmánya alapján.)

1880 július 13-án hunyt el Budapesten Csenyery Antal publicista, politikai, közgazdasági és történettudományi író. Nagyváradon született 1822-ben. A Pesti Hírlap szerkesztője volt 1845-től 1848 végéig. Szerkesztői munkájával jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a magyar újságírásban addig uralkodó szónokias dagályt élénkebb, tömörebb és világosabb stílus váltja fel. A Magyar Tudományos Akadémiának 1847-ben levelező tagja lett, 1858-ban pedig rendes tagja, majd 1871-ben másodelnökévé választották.

1920 július 16-án hunyt el a nagy festőművész, Benczur Gyula Dolányban. 1844 január 28-án született Nyíregyházán. Monumentális művei: Hunyadi László búcsúja (1866), Rákóczy Ferenc elfogatása (1869), Vajk megkeresztelése (1875) és Budavár visszavétele 1686-ban. A Szépművészeti Múzeumban őrzik ezeket Budapesten egy kivételével. Rákóczy elfogatása a román királyok tulajdona volt, most a bukaresti Nemzeti Múzeumban van.

«Igazi területe azonban a reprezentatív arckép volt, ebben megtalálta Benczur a helyes egyensúlyt, el tudta kerülni a komponálás terén elkövetett túlzásait.»

1870 július 23-án született, 100 évvel ezelőtt, Cholnoky Jenő földrajztudós és természet-tudományi író. Főműve a több mint 3.000 oldalas «A Föld és Élete» című öt kötetes földrajz. «Világrészek, Országok, Emberek» az alcíme, és valóban megírt mindent, amit addig felfedeztek és tudtak.

1815 július 30-án, több mint másfél évszázaddal ezelőtt készült el Katona József nagy műve, a «Bánk bán».

1690 augusztusában született Zagonban Mikes Kelemen. Fiatalon került száműzetésbe és ott is halt meg 1761 október 2-án, a Márvány tenger partján, Rodostóban. Míkest az unalom már korán rávette az

irogatásra. 17 kötetre való vallásos és erkölcsstani munkát fordított franciából, egyháztörténeti munkákat, prédikációkat, elmélkedéseket, melyek csak mint vallásos szellemének és az erkölcsi kérdések felé hajló irodalmi irányának emlékei jellemzőek, nagyobb irodalmi értékük nincsen. Egy-kettő kivételével a Nemzeti Múzeumban vannak. Nevezetes műve a Törökországi Levelek. 1717 október 10-től 1758 december 20-ig írta ezeket, tehát egész száműzetését írta meg több kötetben. Összesen 207 levelet. «Az erdélyi nosztalgia mély sebet ütött Mikesen, de a seb megfogant, megszületett a székely író belső formája: a stílus férfias bája, a furfangos észjárás, az élet örök egyensúlyának érzete, a sorssal és végzettel megbirkózó humor; mindez a székely népköltészetet éppen úgy jellemzi, mint Mikes utódját, Tamási Áront.» (Az idézet Féja Géza: Régi Magyarország című kötetéből van.)

1840 augusztus 8-án, 150 évvel ezelőtt, a Dugonics András-Egressy Béni szövegére írt Báthori Mária című dalművel lép a magyar közönség elé Erkel Ferenc a pesti Magyar Színházban.

1790 augusztus 8-án, 180 évvel ezelőtt született Szodometeren (Szilággy megyében) Kölcsey Ferenc. Szülei korán meghaltak, az árvaság és gyöngye testalkata zárkóztatta, magába vonulónak tette már gyermekkorában. Ehhez járult, hogy himlő következtében elvesztette balszemét. Tizenhétéves korában felkeresi Kazinczyt levelével, amelyet egy vers hozzácsatolása mellett küld el, és Kazinczy szívesen fogadja közeledését. Ettől kezdve Kölcsey leghívebb tanítványa marad a mesternek, aki költői és irodalmi elveit látta megtestesítve benne.

Utolsó működése, nem irodalmi téren, a hűtlenségi perbe keveredett nagy hazafinak, Wesselényi Miklósnak védelme volt. E nagy munka közben halt meg 1838-ban.

1845 augusztus 27-én, 125 évvel ezelőtt született Pesten Lechner Ödön építőművész. Ő maga akart stílust teremteni. «Magyar formanyelv nem volt, hanem lesz» — kezdi 1906-ban megjelent füzetében. «Mert meg kell lennie. Ez a meggyőződés vezet életpályámon, amelynek egyetlen célja utat vágni a magyar formanyelv megalakítása felé — és mialatt tilhetetlen hittel és minden buzgalommal azon vagyok, hogy napról napra szaporodó bajtársaim segédelmével ezt az eszmét elérjem, erőt keresek és találok nemcsak hazafias lelkesedésben, hanem művészi meggyőződésben is.»

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESELTÉK

Belgiumban:

Rédei Magali, R. Róbert és Marguerite Buffin leánya, 1970 június 21-én, Brüsszelben
Szentkereszty Pál András, Sz. István és Monique de Vos fia, 1970 május 30-án, Brüsszelben

Franciaországban:

Virágh Erzsébet, Ol Bourg
Csomó János Ferenc, 38 Bourgoin-Jallieu
Friedl Lóránt, 69 Lyon
Eric Parilla, Antoine és Hajas Aranka fia, 50 Nimes

Németországban:

Hauth Joachim, 1970 jún. 7-én, Türkheimben

Svájcban:

Pongrácz Beatrix, P. Gábor és Szücs Katalin leánya, 1970 ápr. 4-én, Baselban
Farkas Lajos Rudolf, F. Lajos és Pitschkó Angela fia, 1970 május 24-én, Baselban
Farkas Angela Dagmár, F. Lajos és Pitschkó Angela leánya, 1970 május 24-én, Baselban
Lutter Katinka Gabriella, L. Sándor és Pap Aranka Gabriella leánya, Baselban
Horányi Zita, H. Iván és Sonderegger Priska leánya, 1970 jún. 14-én, Bernben
Takács Géza, T. László és Rohner Liselotte fia, Alfoltern a/Albis
John Clarissa, Diana-John Erhard és Bándy Judit Anikó leánya, Winterthurban
Németh Marie Elizabeth Jeannine Sibylle, N. János és Szalay Emma Anna leánya, Zollikobergenben

ELSŐALDOZÓK

Németországban:

Izing Frank, Köln
Kelemen Zoltán, Köln
Kvazniczka Évi, Köln
Pavlicz Tamás, Köln
Rukover Claudia, Köln
Salamon Misi, Köln
Sipos Attila, Köln
Farkas Ilonka, Düsseldorf
Farkas Éva, Düsseldorf

HAZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Austriában:

Ilvecki Mátvás és Lakatos Erzsébet, 1970 máj. 10-én, Bécsben
Streda Róbert és Szupper Márta, 1970 május 25-én, Kaiser-Ebersdorfbán
Samesch Wolfgang és Baizai Beliczey Borbála, 1970 május 30-án, Bécsben

Franciaországban:

Oriold Gyula és Delagarde Monique, 1970 május 9-én, Párizsban
Juan Placide és Orosz Éva, 69 Lyon
Antal Ferenc és Tourette Maryse, 84 La Roque-sur-Pernes
Perier Gilbert és Virágh Erika, 38 Bourgoin-Jallieu
Boch René és Müller Ilona, 69 Lyon
Ács Sylvie és Németh Zoltán, 06 Pégomas

Németországban:

Lochbrunner Sebastian és Krisztmann Anikó, 1970 május 30-án, Augsburgban

MAGYAR KATOLIKUS ORVOS-HÁZASPÁR

Svédországban keres 4 és 5 éves gyermeke mellé legalább egy évre fiatal 20-30 év közötti egészséges magyar, vallásos diáklányt, aki a háztartásban is kisegítene.

Teljes ellátás, lakás, sport- és tanulási-lehetőség biztosítva. — Fizetés megegyezés szerint kb 80 dollár tisztán havonta. Oda-visszautazás Svédországba fizetve.

Fényképpel és rövid életrajzzal ellátott levelet «S z e r e t e t» jellegre a kiadó-hivatalba kérünk.

«A SZÍV»,

az U.S.A.-ban megjelenő, a gyakorlati hit-élethez irányt mutató havi folyóirat címe megváltozott. — Az új cím az alábbi:

A Szív (Rev. R. Radányi, S. J.)
76 Locust Hill Avenue
Yonkers, N. Y. 10701, U.S.A.

SZERETETTEL LEVELEZNÉK

beteg — ágyhoz kötött — vagy elhanyagolt embertársaimmal, akiknek ezzel szolgálatot tehetek.

Címem:
Bottlik Béla
Illnauerstr. 38.
8307 Effretikon — Schweiz

Müller Georg Johann és Berghoff Helga Gizella, 1970 március 21-én, Kölnben
Orosz Mihály és Makowszky Karin, 1970 május 16-án, Kölnben
Vanjur Ferenc és Wolpert Mária Magdolna, 1970 május 9-én, Wetzlarban

Svájcban:

Schmutz István és Hován Julia (özü. Letanovszky Gyuláné), 1970 jún. 20-án, Thun
Völgyesi Gyula és Vetró Margit, Zürichben

AZ ÖRÖK HAZÁBA
KÖLTÖZTEK

Austriában:

Vojnovic István, 1970 május 5-én, Bécsben

Belgiumban:

Bejczy Mária, 77 éves, 1970 május 18-án, Brüsszelben

Franciaországban:

Kapuvári János, 1970 június 2-án Párizsban
Lassan László, 46 éves, 38 Grenoble
Cibula István, 70 éves, 38 Echirolles
Lucsánszky János, 64 éves, 38 Echirolles
Szabó Illés, 69 éves, 07 Annonay

Németországban:

Gróf Károlyi Györgyné szül. Nádasdy Katalin grófnő, 1970 május 21-én, Lindauban

Svájcban:

Vámosi Hoffmann József, 39 éves, 1970 márc. 17-én, Baselban
Tóth Gehl Ferenc, 41 é., 1970 máj. 11., Baselban
Pálfalvy Károly, 68 é., 1970 máj. 28., Baselban
Balkay József, 1970 június 17-én, Le Locle-ban
Hász Richárd, 42 éves, Zürichben
Huber Robertné szül. Matejovits Eleonora, Zh.

† Mgr. Dr. Mezgár Lajos

hosszú szenvedés után május 28-án a betegek szentségével megerősítve az örök hazába költözött. Földi maradványait koncelebrációs szentmise után paptársai, barátai, hívei és az ifjúság nagyszámú jelenlétében Porto Allegre-ban május 29-én helyezték örök nyugalomra a Nossa Senhora da Gloria papi temetőben.

Távozása nagy veszteség mind a magyaroknak, mind a braziloknak. Igazi papi karakter volt: nagyon szerette a szentmisét, az Oltáriszentséget. Kemény természete és meleg szíve tiszteletet és ragaszkodást váltott ki irányába mindenkor környezetében és hűséges magyar hívei körében. Mindenki: az ifjúság, paptársai és híveinek minden rétege szerette és követte.

A vasi földről került Prohászka Ottokár egyházmegyéjének szolgálatába. Székesfehérváron kifejtett lelkipásztori, tanári és szerkesztői munkájával maradandóan beírta nevét az egyházmegye történelmébe. De idegen földön, Argentínában is igazi magyar és hűséges papi szolgálója volt az Úr Jezusnak. Sok szenvedés jutott osztályrészül. Nagy szegénységben élt és szegényen is halt meg. Biztosak lehetünk, hogy az Örök Főpap bőségesen megjutalmazta hűséges és odaadó szolgáját.

M. L.

HIRDETÉSEK

«BOUTIQUE MARIA»

Bécsi Magyar divatáru üzlet

a város szívében.

Kosztümök, kabátok, ruhák és blúzok nagy választékban. Méretre rendelések!

Pongrácz Mária

Wien 1, Herrengasse 24.

Tel.: 65 50 222

MAGYAR VENDÉGLŐ BRÜSSZELBEN

«LE KLEBER»

a Grand-Place közelében, a Gare Centrale és az 1-es metro-megálló mellett (Bruxelles 1, rue Ravenstein 70; tel. 11 11 65)

Magyaros ételek és italok is —

Hideg-meleg büfé állandóan.

GAZDAG JÁNOS HENTESMESTER

Bern, Kramgasse 19.

Telefon: (031) 22 21 02

Augusztus 1-től aug. 17-ig üzletünket szabadság miatt zárva tartjuk.

Továbbra is minden magyaros hentesáruval, konzervekkel, borokkal várjuk kedves vevőinket.

Tisztelettel: GAZDAG

FIZESSEN ELŐ AZ «ÉLETÜNK»-RE

ANGLIÁBAN:

ARKME Sajtóosztályán.

(Tel.: 01/229-5931)

Mindszenty Otthon

5, Arundel Gardens,

A NÉMETORSZÁGI MAGYAR SZERVEZETEK KÖZPONTI SZÖVETSÉGE

Elnökségi Irodája minden hétfőn és csütörtökön d. u. 1/2 1 - 1/2 5-ig tartja fogadóóráit honfitársaink számára.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/II.
Telefon: 0811-294376

KERESSEM FONTOS ÜGYBEN

M. et Mme Tersánszky-t vagy leányukat. 1948-1953-ig Rabat-Marocoban voltak alkalmazva.

Fehér Mária, 1, av. Mirabeau,
Nice, France

NICE — BUDAPEST — NICE

különjárat jet repülőgéppel, indulás: júl. 19, aug. 2, 16, 30, szept. 13, okt. 1. Egy út ára 225.— francia frank, — mindkét irányban előjegyezhető: INTERPROF, 45 Av. Thiers, NICE 06
Levelezés magyar nyelven is.

GYAKORLATTAL RENDELKEZŐ

magyar kereskedelmi szakembereket keresek Franciaországban, Nyugat-Németországban és a Benelux-Államokban Svédországi cégem képviselőtére. Jelentkezés levélben az alábbi címen: Donau Film — Foto — Reklam AB Grevatan 42. Stockholm Ö.

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltáru — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa. család Rt.

hentesüzletében.

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich,
Tel. (051) 25 13 56

Magyar könyvek — szótárak — nyelv-könyvek — hanglemezek szaküzlete a

Musica Hungarica

S. Katko

8 München 13, Agnesstr. 45.

Tel. 370-911

Kérje díjtalan katalógusunkat.

Segítsünk az árvízkárosultakon!

«Zúgva, bőgve törte át a gátot, el akarta nyelni a világot!» — jutnak eszünkbe Petőfi sorai, amikor a borzalmas méretű magyarországi és romániai árvízpusztításról olvasunk. A Tisza és mellékfolyói: a Szamos, Kraszna, Kőrös, Maros, de a Duna is mellékfolyóival, a Pruttal és Szerettel sokszázezer holdnyi területen a falvak százait és a házak ezreit borította el és döntötte romba. Az eddig beérkezett helyzetjelentések szerint Magyarországon Csegöld, Nagygéc, Csenger, Jákmajtis, Szatmárcseke, Nagyodos, Rozsály, Tokaj, Gyula, Makó, valamint a szeged-környéki tanyavilág házáinak legtöbbször összedőltek és minden vetés elpusztult. Egyedül Csegöldön 245 ház közül 147 teljesen elpusztult, 48 életveszélyesen megrongálódott és csak 18 ház maradt meg épségben.

A romániai részen Szatmárban 2000 házat pusztított el az árvíz a külvárosi Szent Antal templommal együtt. De Nagybánya, Dés, Szamosújvár, Kolozsvár, Szászrégen, Marosvásárhely, Gyulafehérvár, Déva, Szében városok és a környező falvak legtöbbször, valamint a jugoszláviai Vajdaság, Bácska és Bánát, vagyis a Duna- és Tisza közti és menti települések ma még teljesen fel sem mérhető károkat szenvedtek.

Elismerésemelő módon és méreteket siettek és sietnek az európai országok kormányai első sorban a súlyosabb kárt szenvedett Románia megsegítésére, amelynek intenzívebb kapcsolata vannak a nyugateurópai államokkal, mint Magyarországnak. Maga a Szentatyva, VI. Pál pápa 10.000 dollár gyorssegélyt adott és küldte el a Caritas Internationalis főtitkárával Romániába. Eddig Románia többszázézer dollárnyi segítséget kapott készpénzben, ruházati- és fontos ipari cikkekben, gépekben és gyógyszerekben. De a teljes kár még felmérhetetlen, hiszen tart az áradás és az erdők, mezők, vetések és falvak még mindig víz alatt állnak.

A Nyugatnémetországban és Ausztriában élő bánáti németek példaadóan mozdultak meg régi hazájukban élő honfitársaik megsegítésére. Széleskörű, jól szervezett gyűjtőakciót indítottak és máris küldik vámmentes természetbeni és pénzügyi segítségüket honfitársaiknak.

A bánátiakénál súlyosabb kárt szenvedtek a felsorolt városokban és a környező falvakban élő magyar honfitársaik. Ezért nekünk is idekint élő magyaroknak — a bánáti németekhez hasonlóan — mindent meg kell tennünk véreink megsegítésére. Magyarjaink amúgyis a legszörnyebb országrészekben élnek és az árvíz által jelenleg a szó legszorosabb értelmében koldusbotra ju-

tottak. Évek kellenek, amíg valamennyire ki tudják heverni az elszennvedett kárt.

A tragikus valóság parancsszerűen hív fel mindannyiunkat a segítő felebarát szeretet gyakorlására. Az emberi és testvéri együttérzés kifejezésén túl úgy érezzük, hogy minden magyar testvér — anyagi képességéhez mérten — tudna segíteni rajtuk. A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Rendkívüli Segélybizottságot szervezett és már megindította a gyűjtést. Kérjük, támogassák őket a Nyugatnémetországban élő magyarok. Címük: Ungarischer Caritasdienst, D-8 München 80, Troger-Strasse 48. Postscheckamt München, Kontonummer Nr. 5426.

Hozzájuk hasonlóan szükséges, hogy a többi európai államokban élő magyarjaink hasonló segélybizottságot szervezzenek és küldjék adományait «árvízsegély» megjelöléssel az illetékes lelkészek vagy egy erre a célra nyitandó folyószámlára.

Adományainkat küldjük a helyi magyar lelkesítésre, esetleg Münchenbe a fenti címre vagy a Caritas Internationalis bécsi kirendeltségének.

Cím: Caritas Internationalis Delegation Wien, Hernalser Hauptstrasse 55/I, A-1172 Wien.

A Caritas Internationalis bécsi delegációja, melynek hivatásbeli feladata a magyarországi, romániai és jugoszláviai segélyezés, magára vállalta a segélyezés költségmentes lebonyolítását. Hozzá futnak be a részletes jelentések az árvíz-sújtotta országok vidékeinek püspökeitől, papjaitól, de az egyes árvízkárosult személyektől is. Kéri a delegáció, hogy egyes nyugaton élő magyar családok vállaljanak árvízkárosult, sokgyermekes családokat vagy egyedülálló személyeket patronálásra akár pénzsegéllyel, akár természetbeni, elsősorban ruházati segítséggel. A delegáció készségesen megküldi az ilyen családok és személyek címét segítő kész magyar testvéreinknek.

Jelenleg vámmentesen lehet küldeni ruha- és élelmiszer-csomagokat 10 kg bruttó súlyban mind Magyarországra, mind Romániába. A csomagok vámnnyilatkozatára feltűnően fel kell jegyezni a Magyarországra küldött csomagoknál: «*árvíz-károsult*», a romániai csomagoknál: «*Pentru Sinistrati*» megjelölést. Fontos, hogy a csomagban pontos tartalomjegyzék legyen!

Hősök napja

Bregenz-ben idén is megtartották május utolsó vasárnapján a hagyományossá vált Hősök-vasárnapját. Az ünnepély a magyar kápolnában tartott magyar szentmisével kezdődött, melyet a hívek zsúfolásig megtöltöttek. Vendégek is szép számban jeltek meg Bécsből, Grazból, Lindauból, Friedrichshafenből, Münchenből, St.Gallenből, sőt Kanada is képviselve volt. A Sacré Coeur képviseletében is 7 magyar nővér jelent meg a szentmisén.

A szentmisét Mons. Anisich Jenő magyar lelkész mindkét világháború hősi halottaiért mutatta be. Az igazi hős alakját az Úr Jézus festette meg — mondotta Mons. Anisich beszédében — amikor a világot üdvözítő pártatlan hőstettéről beszélt: «Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért!» Ezt az önfeláldozó magatartást tették magukévá hőseink: életüket adták az embertársért, a barátért, a családjáért és hazájáért. Áldozatukat nem felejtjük el, kegyelettel és hálával emlékezünk meg nemes tetteikről, és azt megköszönjük mindnyájuknak. A mai idők embere csak előre, a jövőbe, a holnapba néz, de jövője csak akkor lesz tartalmas és gazdag, ha a múltból tanul, ha a múlt idők tapasztalataira épít, a múlt idők nagyjainak életáldozatát értékeli, példájukat követi.

A szentmisén a hívek énekét Molnár István kántortanító vezette, vitéz Lajtaváry László énekelte a Magyar Miatyánkot.

Lindauban is hagyományos ünnep a «Magyar Hősök vasárnapja». A szentmisét itt Kőmíves János augsburgi magyar lelkész tartotta és szentbeszédében méltatta a magyar hőseket. Itt is Molnár István és Lajtaváry László éneke tette még bensőségesebbé az ünnepélyt.

Bregenzben a szentmise után a résztvevők a «Löwen» nagy éttermében közös ebédre, Lindauban az «Aschacher Hof»-ban közös vacsorára jöttek össze.

A Voralbergi Magyarok Egy. május 25-én ünnepelte hőseinket. Nyéki-Szabolcs László al-elnök magas színvonalú előadásában méltatta őket.

Évek óta szokás, hogy hősök napján a Hüvsvölgy-i és a Nagyvárad-i volt hadapródiskolások, a ludovikások és Wr.-Neustadt-iak Bregenzben tartják találkozójukat és testületileg vesznek részt a szentmisén. Előtte a legfiatalabb volt hüvsvölgyi növendék (73 éves) házában találkoznak és közös emlékeiket frissítik fel. Az idén a rangidős «növénydék» Hennyey Gusztáv vezérezredes és külügyminiszter volt.

VASVÁRY JÓZSEF

Mr. Brian Jones milliói

Egész Anglia megbotránkozott, megrendült. A rajongók nemzetközi társasága is megütközött, amikor megtudta, hogy Brian Jones, a «Rolling-Stones» 1969-ben meghalt gitárosának hagyatéka 160.000 angol fontot tett ki: nos nem készpénz, hanem adósság formájában. Jones korunk egyik legjobban kereső embere volt a maga szakmájában. A külsőre oly sokat adó és a látszatnak oly könnyen hívő közvélemény ezért úgy vélte, hogy joggal becsülheti Jones hagyatékát jó néhány millióra, természetesen plusz és nem minusz előjellel.

A tisztelők bizony rossz néven veszik tőle, hogy ilyen csalódást okozott. Egy sztárnak, egy pop-bálynak még a legvadabb kilengéseit is elnézik rajongói. Sőt, minél nagyobb a feltűnés, amit kelt, minél jobban «zajlik körülötte az élet», annál nagyobb a helyeslés, a tapsvihar. De ha aztán, mint Brian Jones esetében, a svéd barátnő holtan találja meg a vidéki szuper-villa üszömedencéjében, egyszerre ébredni kezd az erkölcsi érzék az emberekben, mert hát így mégsem illik távozni az életből! Ha meg mindezek betetőzésekképpen hónapok múlva kiderül, hogy a tömegek bálványa mennyi kijeztetlen számlát hagyott hátra, egyszerre elfordulnak tőle, s az egykori kegyencből kegyvesztett lesz, mert «még az adósságát sem fizette ki»!

De nézzünk higgadtan és nyugodtan e tények szemébe és merjünk bátran választ adni a következő kérdésekre. Vajon ki szabja meg, hogy hogyan éljen és flörtöljön a látványosságok vásárlásán magasba kapaszkodott valaki? Ki követeli meg, hogy a nagy sztárok és sztárettek körül mindig történjen valami? Ki várja el, hogy a csillagocskák útja kis és nagy botrányokkal legyen kiköveztve, amíg be nem érkeznek, hogy barnára süllhessenek a «publicity» napsugaránál? Ki üzi-hajtja az ún. feltörő tehetségeket afférekbe, kalandokba, nagy-lábon-élésbe, hogy legyen anyag pletykára, újságcikkekre, — egy szóval reklámra? — Bizonyos menedzserek, bizonyos újságírók és rendezők. De egy valamivel legyünk tisztában: ezek az emberek előbb pontosan és gondosan kipuhatolják a közönség izlését és óhaját s ezt adják tovább parancsként stárjaik felé. Mert a tömegek kegyeltjei, ha népszerűnek akarnak maradni, kötelesek úgy élni, viselkedni, ahogy ezt elvárja a pénzt adó közönség. A látványosságok vásárlásán a pénz ára a népszerűség, a népszerűséget meg extravaganciával, botrányokkal kell megfizetni, mert a főséges nép hallani akar kedvenceiről, mindig újat hallani.

MEGYESI ANDRÁS

Cserkész Jubileumi Tábor

1970-ben kettős jubileumra emlékezik minden magyar cserkész, éljen bármelyik világrészen is. 60 évvel ezelőtt néhány fiatal Magyarországon is kezdett a cserkészettel foglalkozni. A magyar ifjúság mozgalma egy-két évtized alatt országformáló erővé, hatalmas szervezetté fejlődött ki.

25 évvel ezelőtt a világháború összetörte a magyar cserkészlet reménykeltő hajtásait. De a cserkészlet újra megindult a menekülttáborok barakjai között.

A kettős jubileumot cserkész módra jubileumi nagytábor keretében ünnepeljük meg.

Európa 6 országából 100 magyar cserkészlány és cserkész jelentkezett táborunkba, amelyet Stockholm mellett Lovö szigetén rendezünk meg.

A tábor július 26-tól augusztus 8-ig tart. A tábor hivatalos látogatási napja *augusztus 2. vasárnap*. Minden magyart, minden cserkészszívű örök fiatal szerettel várunk, hogy ezen a napon a táborban vendégünk legyen.

A tábor nemcsak a múltba tekintő megemlékezés lesz, hanem erőgyűjtés a jövő évek munkájához. Csapataink: Bécsben, Kölnben, Zürichben, Münchenben, Osloban, Göteborgban és Stockholmban új fellendülést várnak a táborból.

A tábor minden csapattól és minden szülőtől hatalmas anyagi áldozatot követel. Nem kéregetni akarunk, mert büszkén mondhatjuk, hogy eddig a saját erőnkől tartottuk fenn magunkat. De leközzöljük címünket azok számára, akik még ma is emlékeznek gazdag cserkész múltjuk élményeire, és szeretnének 100 cserkész jubileumi élményéhez hozzájárulni.

Postacím a tábor idejére:

Hungarian Scout Camp
Ulf. Torpek Fack 76
S 17011 Drottningholm.

Postgiro:

Hungarian Scout Ass. Sverige
Stockholm Postgiro 253865

Magyar művész sikere

Honfitársunk, Schwalm László festőművész, alig néhány hónappal svájci letelepedése után nagyszerű kiállítást rendezett újabb műveiből a zürichi Galerie Läubli-ben. A május végén megnyílt kiállítást a svájci sajtó egyöntetű elismeréssel, sőt lelkendező dicsőréttel méltatta, kiemelve, hogy a művésznek nemcsak témaköre széles, hanem technikája is sokoldalúan változatos.

Schwalm László Székesfehérváron született 1927-ben és művészeti tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán kezdte el, majd Bory Jenő szobrászművész vezetése alatt szobrászati tanulmányokat végzett. 1956 novemberében el kellett hagynia szülőhazáját és Bécsben lélt új otthonra. Ott folytatta tovább tanulmányait, végleg áttérve a festészetre s az akadémián művész-oklevelet szerzett. Közben hosszabb külföldi utazások során fejlesztette tovább művészetét.

Első kiállítását 1965-ben rendezte Bécsben, jelentékeny sikerrel. 1969-ben nagyszabású kiállításon mutatta be újabb műveit. Abban az évben megnősült, svájci zongoraművésznőt vett feleségül s a házaspár 1969 végén végleg Zürichbe költözött. Ott rendezte a művész jelenlegi kiállítását.

Merész lépést tett: a mai absztrakt és nem-figuratív álművészet tombolásában ő realista szemléletű művekkel állt elő, kitéve magát és művészetét az irányított kritika ócsárlásának. A várt ócsárlás és lekicsinylés helyett azonban osztatlan elismerés és dicsőítő kritika fogadta a művészt zürichi bemutatkozását. A közönség nemcsak tüntetően nagy számban látogatta a kiállítást, hanem gyakorlatibb formában is kifejezte elismerését: már az első napokban tízezer svájci frankot meghaladó összegben vásároltak a kiállított képekből.

Schwalm László főtémája az emberi élet mélységeinek kutatása, az emberi sors örök tragédiájának megjelenítése. Művészeti fejlődése a nagyméretű, mozgalmas, figurális tematikájú alkotások felé mutat. Nevét már, mint befutott művészt tartja számon az európai művészet.

BIRÓ BELA

Páratlan Siker!

A NEMZETŐR 1970-es
NAGY ÉVKÖNYVE

Értékes irodalmi, kulturális, politikai almanach, színes, gazdag, szórakoztató naptár, fiatal írók, költők bemutatkozása, történelmi dokumentumok: mit vesztett 25 év alatt az ország, mit adhatott maradandót a negyedszázados emigráció.

75 író és költő ad találkozót az emlékkönyvben, amely 240 oldalon, fehér famentes papíron, kétszínű fényes fedőlappal jelent meg.

Ára: 11.— DM (15.— Sfr.)

Befizethető: Bayerische Hypotheken und Wechselbank, München, Konto Nr. 376 949.

Érdeklődők forduljanak a «Nemzetőr» kiadóhivatalához: 8 München 34. Pf. 70.

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT
SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria
szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCH GLADBACH

Várnak...

Villamos-, autóbussz-megállóhely. Emberek csoportosulnak a kis szigeten. Várnak... Várják a következőt.

Életünkben sokszor elmegyünk, idegenül, érzéketlenül «megiegt» felirással az emberek járdaszigete, megálló-helye mellett. Nincs időnk. Nem érünk rá. Foglaltak vagyunk. Tele vagyunk a magunk kicsinyes gondjaival. Egyéni életünk csomagjaival. Nincs hely már mások számára.

Pedig tudnunk kell megállni, lassan hajtani. Akkor észre vesszük, hogy emberek várnak ránk. Fialatok — fiúk és lányok, akik ott állnak hosszú hajjal, furcsa öltözékben, hatalmas gitárral kezükben... «valakire várnak!»

Arra, aki nem hajt el mellettük, aki meglátja őket, észreveszi szemükben a kereső fényt, ami kinyitja a bezárt szíveket.

Várnak. Rád és reám is. Ne robogj el «megiegt» felirással mellettük, észreveszitek, érzéketlenül. Legyen hely az ő számukra. Ők, akik jobban, sokkal jobban rászorulnak a megértő szeretetre, a segítő és lendületet adni tudó élet-példára, mint bárki más.

Legyen kiüresített, kiadó szobád számukra, ahol ellakhatnak, ahol kiteljesülhet egyéni életük. Segítő, távlatot adó kezek emeljék őket. Légy segítségükre.

Ne kompjutereken keresztül irányítsd őket. Ők téged várnak. Téged az embert, a személyt keresik, aki le tud hajolni hozzájuk. Nyitva legyen számukra. Ne rémítsd el őket zord magatartással magadtól. Tegyeél meg mindent, hogy ne harapós kutyák fogadják őket. Szabadon és bátran hadd jöjjenek Hozzád. Meglátod, ez neked is vidám lendületet jelent. Az ifjúság joga, hogy vidám, örvendező, mosolygós legyen. Maradj ifjú, szívedben! Mindig töltekezz fiatalos eszmével, lelkiülettel.

Legyen életed üzemanyagotlót állomás mások számára, ahova szívesen és bátran betérnek az élet utasai, mert útjukban szükségük van rád. Ők rád várnak, minden nap csak terád várnak... ugye nem hiába?

BALLA SÁNDOR

Szerelem – házasság – család

Hogyan olthatom ki szerelmemet?

«Lehetséges-e lángoló szerelmet kioltani? Nagyon beleszerettem ugyanis egy fiatalemberbe, de tudom, hogy családom tagjainak és barátainak igazuk van, amikor azt mondják, hogy nem lesz belőle jó férj. Komoly jellemhibái vannak és múltja sem dicsőséges. Ugyanakkor azonban annyira szeretem őt, hogy minden eltörpül e-mellett, és kész vagyok férjhez menni hozzá abban a pillanatban, amikor kívánja. Ki lehet-e oltani ilyen nagy szerelmet?»

Igen! Ki lehet gyógyulni ebből a szerencsétlen állapotból, ha megengedi, hogy Isten-adta értelmé vegye át érzelmei irányítását. Főleg a sok szerelmes regénynek és filmnek köszönhető, hogy ez olyan nehéznek látszik. Ezek festik le a szerelmet kiolthatatlan lángként, és ezzel hamis felfogást alakítanak ki róla az olvasóban, vagy a szemlélőben. Ezek lealacsonyítják az értelmes embert az ösztöneik által irányított állatok színvonalára, és elhíttetik vele, hogy ő is átengedheti az irányítást ösztöneinek. Isten az állatokot ösztöneik által irányítja, az ember számára azonban az észnek jelölte ki ezt a szerepet. Az érzelmek csak kísérő jelenségeként jöhetnek számításba, ha az értelem jóváhagyta szavukat. Fejére állított világ az, ahol nem az ész parancsol az érzelmeknek, hanem az érzelmek irányítják az embereket.

Ha valakiről felismerte, hogy nem lenne belőle jó férj, a következő módon szüntetheti meg iránta érzett vonzalmát:

1) Erősen határozza el, hogy nem engedje át az irányítást érzelmeinek.

2) Képzeld el jövőjét. Jelenítse meg lelki szemével azt a boldogtalanságot, amely rövidesen elér, ha egy jellemtelen és erkölcsstelen emberhez megy feleségül. Okos ember nemcsak a pillanatnyi jót keresi, hanem a jövőbe is néz. Ne válassza a jelen, de majdnem biztosan hamar elmúló örömeért a jövő és szintén majdnem biztosan bekövetkező boldogtalanságot. A mostani szakítással járó fájdalom hamar elmúlik, de egy rossz házasság boldogtalansága rendszerint sokáig tart. Gondoljon arra a szégyenpírra is, ami előnti majd, amikor lelkiismerete és barátai méltán fogják vádolni: «Nemde megmondtam előre?»

4) Erősen tudatosítsa, hogy büntet követ el, ha ilyen fontos kérdésben nem hallgat az észére, hanem érzelmei szavát követi. Bűnös dolog ugyanis tönkretenni az életünket és veszélybe dönteni üdvösségünket. Kérje naponta Isten segítségét ahhoz, hogy képes legyen értelem szavát követni és érzelmein uralkodni.

4) Határozza el, hogy többet nem fog az illetővel találkozni. Egyetlen találkát se fogadjon el tőle ezután. Minél többször találkoznak, annál nehezebb lesz a szakítás!

5) Ne sajnálja önmagát, mintha valami igazságtalanság érte volna. Életének egyik, vagy másik szakaszában mindenkinek választania kell értelem szava, vagy érzelmei követelése között.

6) Gondoljon végül a közmondásban rejülő bölcsességre: «Késő bánat — eb gondolat!»

Nem érzek szerelmet.

«Eveken keresztül vágyakoztam arra, hogy házasságot kössék és családom legyen. Most egy

pompás jellemű férj megkérte a kezemet, de semmi szerelmet nem érzek iránta. Attól tartok, hogy ha visszaautasítom őt, nem lesz több alkalom a házasságra. Kérem, mondja meg, lehetséges-e, hogy boldog lesz a házasságunk, ha nem vagyok szerelmes belé?»

A válasz teljesen attól függ, hogy Önnek milyen a jelme, képzettsége, lelki érettsége. Ha azok közé tartozik, akik a mozivászaronról merítették a szerelemtől alkotott fogalmukat, és így izgalommal telített, szívdobogató, szinte kizárólag, vagy legalábbis erősen testi szerelemre vágyakozik, akkor az éretlen álmodozók közé tartozik. Ez esetben minden valószínűség szerint elégedetlen lesz házasságával, amelyben ezek az érzelmek nem jelentkeznek majd olyan fokban és formában, amint képzeletében kiszínezte. Úgy fogja érezni, hogy becsapódott és üres az élete. — Megjegyezzük azonban azt is, hogy aki így gondolkodik a szerelemről és minden áron illet vár, az el lehet készülni arra, hogy házassága boldogtalan lesz, bárkihez megy is feleségül. A legnagyobb, leghevesebb, «halálos» szerelem sem marad ugyanis kezdeti nagyságában, mert az emberi természet olyan, hogy minden megszokottá válik, ami gyakran ismétlődik.

Ha azonban világosan látja, hogy a filmek és regények hamis képet festenek az igazi szerelemről, akkor azok közé tartozik, akik megtanulták, hogy érzelmeiket alá kell vetni értelmüknek. Ilyen esetben kiegyensúlyozott és boldog lehet a házassága regényes szerelem nélkül is. Ha tudja, hogy milyen kötelességekkel jár a házasság, és megfelelő erkölcsi felfogással is rendelkezik ahhoz, hogy a maga részéről mindent megtesz kettőjük javáért és boldogságáért, akkor jogosan remélhet szerencsés házasságot olyan férfi oldalán, aki kiérdemelte tiszteletét, és akinek erkölcsi felfogása ugyanolyan egészséges, mint az Ön.

Mindezzel természetesen nem állítjuk azt, hogy az igazi, komoly, mély szerelem fölösleges. Sőt egyenesen óvjuk attól, hogy feleségül menjön olyan férfihez, akit határozottan visszaautasítónak talál, akitől idegenkedik. A házasság bensősége csak fokozná ezt az idegenkedést. Ha azonban nem idegenkedik tőle, sőt rokonszenvesnek találja, ha közelebb az érdeklődési területeik, megegyezik életfelfogásuk, mindketten Isten akaratát, egymás javát és boldogságát keresik, akkor nyugodtan odaigérheti neki a kezét. Biztos, hogy idővel meg is fogja szeretni legalább annyira, mint ahogy azok szeretik egymást, akik a kezdeti «forró» szerelem után jutnak el a lehiggadt, kiegyensúlyozott, kitartó és egymást tisztelő szeretetre.

Bécs. P. Eördögh András SJ május 8-án a Szent István Otthonban nagyszerű vetített képes előadást tartott Alaszkaról, ahol négy éve működik, mint az első magyar alaszka misszionárius. Sikérének oka nemcsak érdekes tárgyában, a remek felvételekben, hanem az előadó közvetlen előadómódjában, azonnal kapcsolatot teremtő, baráti egyéniségében is rejlett. Előadásában ismertette Alaszka földrajzát, állatvilágát, az eszkimók küzdelmes életmódját, a misszionárius nehézségeivel és nagyon változatos foglalkozásával, pl. a sajátkezű templomépítéssel.

Aki P. Eördöghgel kapcsolatot akar felvenni, vagy munkáját bármi csekély adománnyal segíteni szeretné, írjon erre a címre:

Rev. Andrew Eördögh SJ,
Holy Cross Mission, Holy Cross,
Alaska 99602, USA.

Megnyílt!

Svájc legnagyobb magyar étterme,

a

Restaurant «Juliska»

Zürichben,

a volt Columna z. Treu, Egli Gusti helyén, Marktasse 21 szám alatt.

Esténként 2 tagú magyar cigányzenekar játszik, —

a személyzet magyar népviseletben szolgál fel.

Normális árak.

Eredeti magyar borok direkt importból.

Magyar ételkülönlegességek.

Asztalfoglalás d. u. 4 órától —
Telefon: (051) 32 29 41

Önt is szívélyesen várjuk.

Vasárnap zárva.

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részébe gyógyszereket.

8004 Zürich.

Badenerstr. 85,

Tel. (051) 23 21 40

MEGJELENT

a londoni Szepsi Csombor Kör kiadásában Gömör György új verseskötete, az

«Átváltozások».

A művészi borítóval ellátott százoldalas könyv az Angliában élő költő újabb verseit és legsikerültebb műfordításait gyűjti össze. Megrendelhető: a

Szepesi Csombor Kör, —

vagy a szerző címén:

G. Gömöri, Dept. of Slavonic Studies,
University of Cambridge, Sidgwick Ave.,
Cambridge, England.

A könyv ára füzve 5.—, kötve 4.— \$ — vagy annak megfelelő összeg.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Gallustr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28

Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190

Postcheckamt Stuttgart.

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Gallustr. 41. Tel. (071) 22 55 28

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der BRD.: 7000 Stuttgart O., Werastr. 65.

Fernruf: 45 37 86. Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.

Verantwortlich: P. Szöke János

Erscheint monatlich.

Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk — (A Kereszt Népe)

(Het Kruisdragend Volk)

verschijnt maandelijks in Nederland

Administratie: Hobbemakade 51, Amsterdam.

Post giro: «A Kereszt Népe»

Amsterdam, Nr. 1462200, Tel. 020-736891

Redaktie: P. Matyasovich Henrik

Houtlan 4. Nijmegen

bijdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:

9053 Teufen, App., «Fernblick»

Telephon: (071) 35 11 49

Postcheckkonto: Sparkassa der Administration, St.Gallen, 90-636

Verantwortlich: Dr. Vecsey Lajos

Életünk — (Magyar Ház)

Megjelenik havonta — Verschijnt maandelijks — Periodieke mensuel

Szerkesztő és kiadó: P. Salamon László

Brüsszel 5, Gewijde Boomstraat 125,

123, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.

Tel. (02) 48 53 36

C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares, Paris 10.

Tel.: COM 74 32

Postacekk: Paris 15 419 37

Directeur de la Publication:

P. Dr. Ruzsik Vilmos — Előfizetés egy

évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:

P. Dr. Radnai Tibor

1010 Wien, Stephansplatz 5.

Tel. 0222 52 00 222

Balla Sándor 4020 Linz/Donau,

Senefelderstr. 6. Tel. 42 5 86

Életünk

Radaktion för Skandinavien

Ungerska Sjalavarden

P. Solymár János S. J.

Drottningg. 88 B. ö. g.

11136 Stockholm C.

Tel.: 111636, Postgiro: 40 43 15.

Rövid hírek

Temesvárott a világ legrégebbi nyomtatott művének, a Gutenberg Bibliának három töredékét találták meg, amely összesen 34 oldalt ölel fel. Az igen jó állapotban lévő töredékek valószínűleg az 1030-ban alapított csanádi egyházmegyéből származnak — jelenti a bukaresti német-nyelvű Neuer Weg c. napilap. Ha valódiságuk beigazsárolódik, akkor Temesvár a világ egyik legértékesebb bibliofil dokumentumának a birtokosa.

Szent László hermáját, a középkori ötvös-művészet remekét a győri székesegyház kikölcsonozta a krakkói Wawel múzeumnak. Itt rendezik meg a «Magyar-lengyel kapcsolatok ezer éve» című reprezentatív kiállítását. Az ereklyetartót a püspöki helynök személyesen vitte el Krakkóba.

Slipj bboros, ukrainai érsek Rómában fel-szentelte a Szent Bölcsesség templomát. A szentelésen résztvett VI. Pál pápa is, aki az ünnep-ség után megáldotta a szomszédságban épült papnevelő intézetet és kollégiumot. A templom a lembergi székesegyház mintájára épült fel.

A pápa jóváhagyásával Zágrábban tartják meg jövőre a 6. Nemzetközi Mariológiai Kongresszust, valamint a 13. Nemzetközi Mária kongresszust is. Mindkét összejövetel fővédnöke Kuharci zágrábi apostoli adminisztrátor lesz.

Madridban az elmúlt 10 évben 60 új templom épült, legnagyobb részük az új munkásnegyedekben.

Szent Domonkos 800 éves jubileumával kapcsolatos ünnepségeket nemrég nyitották meg. Az általa alapított domonkos rend 612 rendházában 10.000 férjiszteretes, a női ág kolostoraiban 5.600 szerzetes nővér él.

Az Értelmiségiek Világegyesülete a nagy francia szónok, Lacordaire 81 kézzel írott levelet adományozta a pápának, aranymiséje alkalmából. Lacordaire a párizsi Notre Dame katedrálisban mondta el híres beszédeit, amelyekkel főleg az ifjúságra gyakorolt mély hatást.

Lengyelországban az egyik katolikus hetilap jelentése szerint jelenleg 3.527 teológus készül a papi pályára.

A francia kormány új iskolatörvényt készít elő, amelynek értelmében a privát, tehát a 12 ezer katolikus iskola is nemcsak állami támogatásban részesülne, hanem a tanulók ugyanúgy ösztöndíjat kaphatnának, mint a nyilvános állami iskolák diákjai.

Hasseltben (Belgium) több püspök és számos hívő jelenlétében leleplezték az 1964-65-ben Belga-Kongóban vértanúhalált szenvedett 23 misszionárius emlékéit megőrkítő emlékművet. A misszionáriusokat annak idején a felkelők végezték ki.

Salzburgban a dómtoriumban «Stabat Mater» és «Mária a kereszt tövében az 1400 körüli évek művészetében» címmel kiállítás nyílt. 10 európai országból, köztük Magyarországból is 85

világhírű alkotás ad átfogó képet a kor művészetéről, későbbi korokra gyakorolt hatásáról, Salzburg központi irányító szerepéről.

Lourdes-ban 20 ezer katona vett részt 12 európai országból a 12. Nemzetközi Katona-zarándoklatokon. A zarándoklat egyik fénypontja a Németországban állomásozó francia csapatok tábori lelkészének püspökké szentelése volt.

Ausztriában az utóbbi 7 év alatt 25 %-kal emelkedett a válások száma. 1969-ben 9.969 házasságot bontottak fel a világi hatóságok — jelenti a statisztikai hivatal.

Riedböhringenben (Nyugatnémetország), az 1968-ban elhunyt Bea kardinális szülőfalujában megnyílt a «Kardinal Bea Museum». A kerekén 400, igazán értékes hagyatéki tárgyat a kardinális volt személyi titkára adta át ünnepélyesen rendeltetésének.

Mexiko Cityben 58 országból több ezer résztvevő jelenlétében tartották meg a Cursillo-mozgalom, a lelkigyakorlatos mozgalom 2. Világtalálkozóját és határozták meg az időszerű tennivalókat.

A pápa legutóbbi titkos konzisztóriumon Ottaviani kardinális, a Hittani Kongregáció volt prefektusát nevezte ki a Biberosi Kollégium új Camerlengo-jává. A Camerlengo hivatala a pápai szék üresedése esetén sem szűnik meg; a bíboros-bizottsággal együtt kezeli a Szentszék javait és jogait és intézi a pápaválasztás ügyeit.

Kaunasban (Litvánia) júniusban 8, Rigában pedig (Lettország) 4 teológust szenteltek pappá. Lettország és Észtország egyetlen szemináriumában pedig 33 teológus folytatott tanulmányokat az 1969/70-es tanévben.

A luzerni 400 éves katolikus teológiai fakultásnak a Vatikán a doktorrávatás jogát adományozta a jubileumra. Akadémiai ünnepi ülés keretében hozták nyilvánosságra a hírt.

Nixon elnök kinevezte személyes megbízottját a Szentszékhez, Cabot Lodge nagy tapasztalattal rendelkező diplomatát. Személyes megbízottja már több amerikai elnöknek is volt a Szentszéknel, állandó képviselő kinevezésére, vagyis a diplomáciai kapcsolatok felvételére azonban az USA részéről eddig még nem került sor.

A spanyol papság köréből az első 32 lelkész letette az elsősegély-vizsgát a Vöröskereszt képviselői előtt. A püspöki kart elhatározásában az vezette, hogy a közlekedési baleseteknél a szerencsétlenség áldozatait a lelkészek ne csak lelkileg, hanem testileg is elsősegélyben részesíthessék. A kiképzők általános megállapítása: a papság igen tanulékony és főleg lélekjelenlétével azonnal jól átlátja a veszélyes helyzeteket.

A Vatikáni Posta bélyegkiadásainak bevétele az utóbbi 5 évben elérte a 22.6 milliárd lírát. (131 millió DM.)

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

r. r. kath. Seelsorgeamt
Wien, Stephansplatz 5/3/2
52-00-222

II. évfolyam 9. szám (2. Jahrgang Nr. 9.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 szeptember 1.

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

Egy elfelejtett évforduló

1949 elején, a félelmetes eszközökkel megrendezett kirakatper idején, melyben az értelmének és akaratának használatától megfosztott fővádlottat életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték, vakmerőség lett volna arra gondolni, hogy Magyarország 79. primása, Mindszenty József esztergomi bíboros-érsek megünnepelheti majd kinevezésének negyedszázados évfordulóját. Húsz évvel ezelőtt teljes képtelenségnek tűnt volna feltételezni, hogy a meghurcolt főpapot nyolcéves fogság után egy nagyszerű, egész világot bámulatba ejtő szabadságharc szabadítja majd ki ellenségei kezéből és az évfordulón, 1970 szeptember 16-án jó egészségben adhat majd hálát Istennek a negyedszázad rendkívüli teljesítményeiért, melyek máris bele kerültek az egyetemes egyháztörténelem és a világtörténelem lapjaiba.

Ha a történelemben akad «irrationale», akkor Mindszenty József magyar bíboros-primás életben maradását annak lehet tekinteni. Persze, aki közelebbről ismeri a magyar primás életszentségét, apostoli buzgóságát és vértanúi lelkületét, valamint Istenbe vetett rendíthetetlen hitét és reményét, az elsősorban arra gondol, hogy drámai tettéhez mért nagy erényeinek természetfölötti megjutalmazásáról lehet szó, és feltételezi: Mindszenty bíboros-primást a súlyos életveszélyben a Gondviselés különös oltalma tartotta meg, hogy látványossága legyen az emberiségnek és kitűnjék, hogyan öröködi Isten egy elpogányosodott világban az igazak sorsa fölött.

Primási kinevezése

hfrét Pápán vitték meg Mindszenty József veszprémi püspöknek, aki ott 1945 szeptember 16-án a bérmlás szentségét osztotta ki az ifjúságnak. Nagyon jellemző, amit ott Pápán első primási nyilatkozatában mondott: «A katolikus egyház itt, a magyar téren vészelt át minden vihart ezer év óta. Nem bujik el, ha vihar van felvölömben, hanem mindenütt ott van a magyar néppel, a magyar népért. Nem rejtőzik el semmi féle földi, hanem csak az isteni védőszárnyak alatt.» Szavai arra utaltak, hogy tisztában van súlyos történelmi feladatával és azt a rászakadó nehézségek között is teljesíteni akarja.

Székfoglaló beszédében még nyiltabban és világosabban beszél: «Történelmünk legnagyobb erkölcsi, közjogi, gazdasági örvényében fuldoklik a vérző Magyarország. Zsoltárunk a *De profundis*, imádságunk a *Miserere*, prófétánk a siralmazó *Jeremiás*, világunk az *Apokalipszis*. Babilon vizeinél ülünk és elpattogott hárfahúrokon idegen énekre akarnak tanítani minket... Akarok jó pásztor lenni, aki, ha kell, életét adja juhaiért, egyházáért, hazájáért.»

Egy év múlva Szegeden így válaszolt Hamvas megyéspüspök üdvözlő szavaira: «Ami az én szerény személyemet illeti, nem tekintem magamat egyébként, mint nemzetem és népem szolgálattevőjének. Ezt a szolgálatot teljeseitíteni akarom, akármilyen árat követeljen is.»

Mindszenty bíborosnak ezek a kijelentései nem üres szavak, hanem a véres valóságnak megfelelő lelkiismeretes és hősi áldozatvállalásának kifejezései. Ilyen értelmű és szintén ebbe a sorba tartozik az a kijelentése is, melyet közvetlenül letartóztatása előtt tett: «Allok Istenért, Egyházért, Hazáért, mert ezt a kötelességet rója rám a nagyvilágon legárvaabb népem történelmi szolgálata. Nemzetem szenvedése mellett a magam sorsa nem fontos.»

A Gondviselés embere

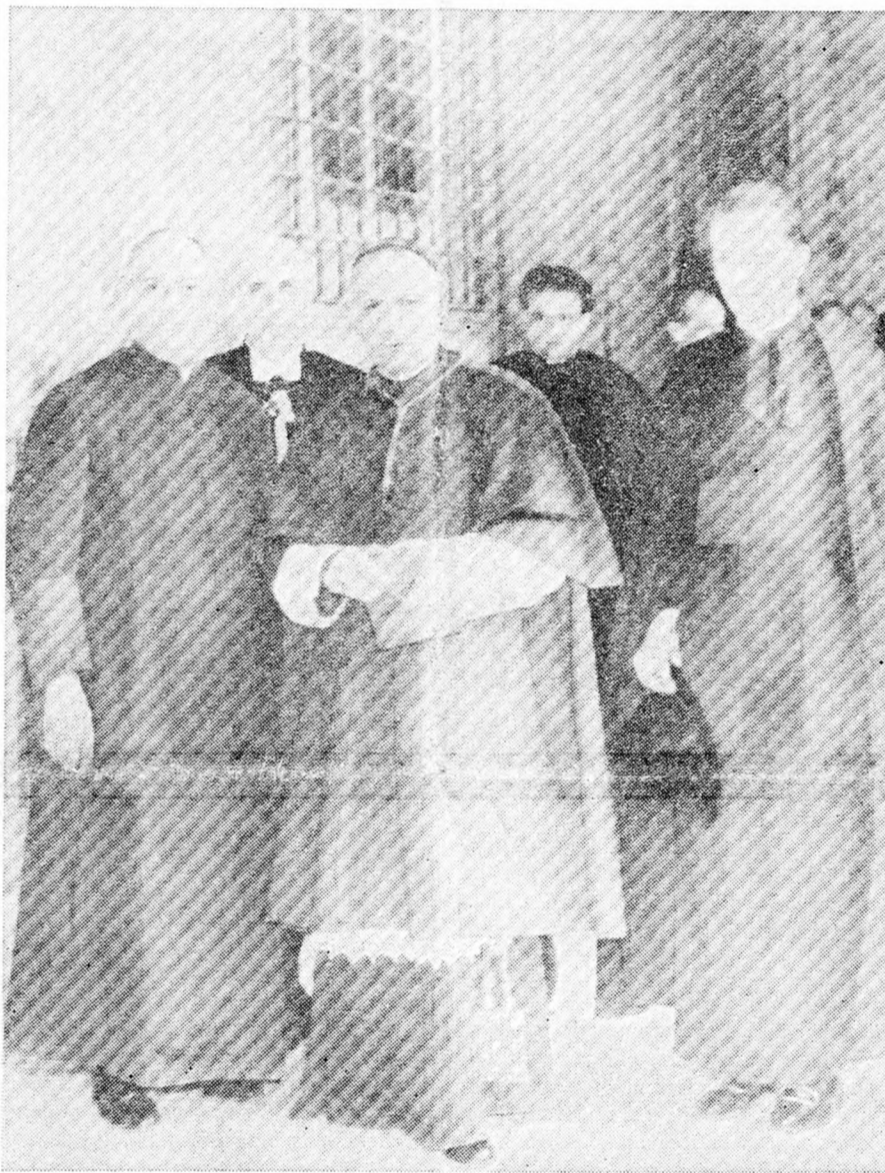
Mindszenty primás ismerte és történelmi tanulmányai alapján jól fel is mérte azt a nagy veszedelmet, mellyel a bolsevisták, akik a második világháború végén magukhoz ragadták a hatalmat, a vallásszabadságot fenyegették. Évtizedek óta tüzetesen tanulmányozta az oroszországi vallásüldözést és tanulmányai alapján jól ismerte a kommunisták felfogását és gyakorlatát az egyházakkal és a vallással szemben. Tanulmányozta Marx és Lenin könyveit és azt is tudta, hogy a kommunisták betűszerint veszik a marxi-lenini tételt: minden vallást a polgári re-

akció szervének kell tekinteni és azért azt meg kell semmisíteni.

A magyar bíboros-primás előtt nem volt ismeretlen Tychon pátriárka esete és a helyébe került «diplomatusabb» Szergej metropolita szerepe. Tisztán látta, hogy azok megalkuvó ma-

vezérelték-e a magyar bíboros-primást abban a harcban, melyről maga is tudta, hogy egyenlőtlen fegyverekkel kell megvívnia a magyar katolicizmus élén.

Mindszenty kétségtelenül tisztában volt azzal, hogy a hódítók nem elégszenek meg az ország gazdasági kizsákmányolásával és politikai leigázásával, hanem a meghódított nemzetre az ősi hittel szakító, új pogány ideológiát akarnak rá-

Mindszenty József primássá történt kinevezése után megérkezik a Vatikánba

gátartása nem hozta meg a nyugalmat és a vallásszabadságot az ortodox egyháznak. Persze Mindszenty primás ismerte azt a sántáni erőt is, mellyel az ortodox egyház vezetőinek szembe kellett nézniük és amely rövid néhány év alatt felmorzsolta és katakombába kényszerítette az orosz ortodoxiát. «Ilyen erővel — írta 1940-ben egyik könyvében Mindszenty — sohasem lépett még küzdelembe a pokol. Őt és félmillió istentelen (bezbozsnik) és a hivatalosan istentelen birodalom harcol egységesen, megállás nélkül és izzóan gyűlölő akarattal Isten, vallás, egyház ellen — az iskola, rádió, sajtó, irodalom, színpad, művészet, dobogó, falragasz, utca, iskola, karikatúrák, rajzok, templomrablások és szentségtelenítések, stb. révén.»

Tudta, hogy ezzel a nagy veszedelemmel szemben emberi erő nem elég. Ezért az egész országra kiterjedő lendülettel indította: az ima, a vezeklés és engesztelés mozgalmát. Maga jár elől jópéldával: szerzetesi egyszerűségben csak az imának és a munkának él. Alig alszik valamit, mivel éjszaka is dolgozik. Engesztelő mozgalmát meghirdető körlevelében írta: «Emberi erő már nem elég, hogy felkeljünk és éljünk. Hasztalan az ember iparkodása, ha nem járul hozzá az Isten áldása... Jézus és Mária szívébe helyezük minden reményünket és tőlük kérjük és várjuk üdvösségünket.»

Miért nem alkudott meg?

Azok, akik Mindszenty primás egyéniségét és a második világháború végén kialakult súlyos magyar helyzetet nem ismerik, gyakran azt kérdezik — persze egy kicsit a bolsevista propaganda hatása alatt — reálpolitikai szempontok

kényszeríteni éspedig fegyverrel a kezükben. Velük szemben állt egy legyőzött, nyomorba döntött és kifosztott ország egyedül a szellem és lélek erejével.

A bíboros ebbe az egyenlőtlen erővel vívott küzdelembe az egyház természetfölötti küldetésébe vetett hittel indult és ezt a hitet felkeltette híveiben is. A magyar katolicizmus élén tetteivel is azt vallotta, amit pár évvel kinevezése előtt egyik kötetében írt: «Új egyházfalók hengerelnek le régi egyházüldözőket, hogy megkezdjék diadalittasan tiszavirág-életüket. Az Egyház azonban túléli őket és térképeiket.» Történelmi tanulmányai alapján alakult ki az a szilárd meggyőződése, hogy az egyház vezetői megalkuvással csak meg h o s s z a b b í t j á k ellen-ségeik uralmát.

Mindszenty szerint az egyháztörténelemben számtalanszor beigazolódtott, hogy nem a «hintázás», hanem az evangéliumhoz való töretlen igazodás a «reálpolitika». Ez beigazolódtott szerinte Aranyszájú Szent János, VII. Gergely, VII. Pius és mások esetében. Mindszenty bíboros esetében is már most megállapíthatunk annyit, hogy hősi áldozatának és ragyogó példájának orosz-lánrsze volt abban, hogy a magyar katolicizmus bebörtönzése után is helyt áll a rákényszerített ádáz küzdelemben. És ezt biztosan nem a megalkuvó és a rendszert kiszolgáló «bkepapoknak», hanem Mindszenty bíboros felfogását osztó és példáját követő, szegénységben és megaláztatásban élő, hőselkü magyar lelkipásztoroknak, szerzeteseknek és hitükhöz ragaszkodó világi híveknek lehet köszönni.

VECSEY JÓZSEF

A tartalomból

Mindszenty primás kinevezésének 25. évfordulója	1. old.
Nyisztor Zoltán vallomása	2. old.
Elkészült a Szent István zarándokház	3. old.
Szeptember elején...	5. old.
A bűn és a bűnös	5. old.
Az árvíz pusztítása	6. old.
Hogyan szabadult ki Mindszenty az ÁVH kezéből	7. old.
Szerelem — házasság — család	8. old.

Helyünk az Egyházban

Szent István születésének ezeréves jubileumán VI. Pál pápa apostoli levelet intézett a magyar katolikusokhoz, melyben mindenekelőtt arra szólít fel bennünket, hogy tanulmányozzuk történelmünket, mivel «így kerülnek még fényesebb megvilágításba Szent István halhatatlan alkotásai» és így tudjuk «felmérni, mennyi segítséget kapott nemzetünk a sok történelmi csapás és megpróbáltatás közepette a keresztény hit és a keresztény hősök erejéből».

Valóban közhelye a magyar történetírásnak, hogy a kalandozások alatt erejét vesztett nemzetet a kereszténység felvétele mentette meg a pusztulástól. A Szentatyja is utal erre augusztus 6-án kelt apostoli levelében: «Szent István, Pannóniának ez a ragyogó csillaga, akkor látta meg a napvilágot, amikor népetek súlyos válságba került.» Elődje, XII. Pius pedig a lechmezei csata ezeréves évfordulóján az augsburgi püspöknek írta: «A Lech-mezei csatát a keresztények megnyerték, de nem arra használták fel győzelmüket, hogy a pogány magyarokat megsemmisítsék. Így vereségük alkalmat szolgáltatott a magyaroknak arra, hogy utána hamarosan a keresztény hitre térjenek. Ötven évvel később pedig már virágzó keresztény nép lett belőlük, mivel első szent királyuk, István, bevezette őket a keresztény népek nagy családjába. A magyarok így váltak részeivé és védelmezőivé annak a kereszténységnek, melyre félszázaddal előbb még halálos veszedelmet jelentettek.»

István királyé tehát az érdem, hogy megmentette a nemzetet és ugyanakkor megteremtette a maradandó nemzeti értékek és a keresztény eszmék nagyszerű szintézisét. Ő készítette elő és indította el nemzetét a keresztény művelődés magaslatai felé. Intézményei és bölcs törvényei pedig, melyek által meggyökerezett a nemzet életében az evangéliumi elveket és a keresztény erkölcsöt, lehetővé tették, hogy a magyarság rövid néhány évtized alatt egyrészt méltó társa legyen a nyugati keresztény népeknek, másrészt pedig képessé váljék arra, hogy politikai, gazdasági és katonai erejével a Duna-medencében biztosítsa a tartós rendet és nyugalmat és azontúl őrít tudjon állni Európa kapujában az egyetemes kereszténység védelmében.

A kereszténység felvételével a Kárpát-medencében véglegesen megtelepedett egy tehetséges, lovagias és vitéz nép, hogy ebben a történelmi viharzónában — nyilván a Gondviselés akarata folytán — ő legyen a kereszténység védelmezője. Amikor itt a Gondviselést is megemlítjük, a manapság divatos elképzelésekkel szemben azt hangsúlyozzuk, hogy a történelem nagy eseményei, mint a magyar honalapítás is, nem lehetnek csupán a vad természeti erők művei, vagy csak a történelmet «alakító» egyéniségek és népek előre megszöött tervei.

Keresztény eleink már korán felismerték a felelősről ránk bízott feladatot és annak minden magyar nemzedék — még nagy áldozatok árán is — mindenkor igyekezett megfelelni. Még jelenlegi nemzeti létünk nyomorúságában is szemünk előtt lebeg ez a nagy feladat: 1948-ban Mindszenty bíboros áldozatával, 1956-ban pedig egy véres szabadságharcban mutatta meg a magyarság a szabad népeknek, milyen óriási veszély fenyegeti a keresztény hitet és világnézetet a bolsevizmus részéről.